

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/6/2021
Identifikačné číslo spisu:	9521100233
Dátum vydania rozhodnutia:	05.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:9521100233.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na verejnom zasadnutí konanom 5. októbra 2022 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného A. G. pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2015 (ďalej len Trestného zákona) a iný trestný čin, prejednal odvolanie obžalovaného A. G. podané proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 14T/9/2021, z 10. septembra 2021, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), ods. 3 Trestného poriadku z r u š u j e rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 14/9/2021, z 10. septembra 2021 v časti - vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

u k l a d á

obžalovanému A. G., nar. XX. W. XXXX v R., trvale
bytom v R. - N. U. H. Z. Í. XXXX/X

podľa § 225 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona a § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona, § 49 ods. 1 Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody obžalovanému podmienene odkladá za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona, ustanovuje skúšobnú dobu vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 3 Trestného zákona, zákaz akejkoľvek účasti na procesoch v súvislosti s poskytovaním finančných prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, a to počas trvania skúšobnej doby podmienene odsúdenia.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona,

§ 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný peňažný trest vo výške 30.000 (tridsať tisíc) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona, ustanovuje pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 14T/9/2021, z 10. septembra 2021 (č. l. 580 a nasl.) bol obžalovaný A. G. uznaný za vinného zo spáchania zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, oba v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť na skutkovom základe, že ako konateľ v mene spoločnosti N., spol. s r. o., so sídlom A. N. X, R., IČO: XX XXX XXX, podal 25. októbra 2012 na Slovenskú agentúru pre cestovný ruch, so sídlom Dr. V. Clementisa 10, Bratislava, Žiadosť o záverečnú platbu č. 16 o refundáciu celkovej sumy vo výške 508.749,12 Eur bez DPH z prostriedkov Európskych spoločenstiev a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v rámci projektu s názvom „RELAX CENTRUM Hodruša Hámre“, ITMS kód projektu 25130120016, spadajúceho pod operačný program „Konkurencieschopnosť a Hospodársky rast“, a to v zmysle uzatvorenej Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. SP0801/016/2009 z 15. júna 2009 medzi spoločnosťou N., E. E. A. O., so sídlom A. N., R. IČO: XX XXX XXX ako prijímateľom nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) a Ministerstvom hospodárstva SR, so sídlom Mierová 19, Bratislava, IČO: 00686832 v zastúpení Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch (ďalej už iba „SACR“), so sídlom Námestie Ľudovíta Štúra 1, Banská Bystrica, IČO: 35653001 ako poskytovateľom, pričom na základe vykonania kontroly na mieste Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch č. 15 dňa 26. novembra 2012 zameranej na preverenie oprávnenosti a správnosti Žiadosti o platbu č. 16., ktorou bolo zistené, že obvinený do súpisu vykonaných prác a výdavkov, ktoré ako žiadateľ deklaroval za realizované a dodané, a to konkrétne položky rozpočtu projektu pod číslami 112, 113, 114, 115, 126, 261, 262, 292, 295, 517, 518, 519, 520, 522, 523, 524, 568, 756, 757, 894, 895, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1096, 1097, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1254, 1255, 1454, 1456, 1460, 1464, 1469, 1758, 1763, 1964, 1965, 1966, 1967, 1970, 1971, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2097, 2100, 2297, 2298, 2307, 2319, realizáciu ktorých deklaroval faktúrou č. 2100 000 020 z 21.09.2012 spolu so súpisom realizovaných fakturovaných prác, výpisom z účtovného denníka a výpismi z účtu k realizovaným platbám za úhradu vystavenej faktúry, pričom však v skutočnosti vyššie špecifikované práce neboli zrealizované vôbec, čím boli vyššie uvedené výdavky k položkám rozpočtu deklarovaným v Žiadosti o záverečnú platbu č. 16 z 25. októbra 2012 v celkovej výške 125.535,82 Eur bez DPH identifikované ako neoprávnené výdavky, a na predmetné nerealizované aktivity mal byť prijímateľovi poskytnutý NFP v celkovom objeme 50% z hodnoty každej aktivity, čo predstavuje celkovú hodnotu 62.767,91 Eur bez DPH, a v prípade akceptovania Žiadosti o záverečnú platbu č. 16 a úhrady nákladov aj za nerealizované práce a aktivity projektu by bola spôsobená škoda rozpočtu Európskych spoločenstiev vo výške 53.353,01 Eur bez DPH, čo predstavuje 85% z výšky príspevku a škoda štátnemu rozpočtu SR vo výške 9.415,24 Eur bez DPH, čo predstavuje 15% z výšky dotácie.

Za to mu Špecializovaný trestný súd podľa § 225 ods. 4 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. j), § 37 písm. h) Trestného zákona a s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého podmiennečne odložil podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe ustanovenej podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona vo výmere 5 (päť) rokov; Špecializovaný trestný súd menovanému podľa § 51 ods. 3 Trestného zákona uložil počas skúšobnej doby zákaz akejkoľvek účasti na procesoch v súvislosti s poskytovaním finančných prostriedkov zo zdrojov Európskej únie a štátneho rozpočtu

Slovenskej republiky a podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona uložil aj peňažný trest vo výške 30.000 (tridsaťtisíc) Eur za súčasného ustanovenia náhradného trestu odňatia slobody podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona vo výmere 1 (jeden) rok.

Špecializovaný trestný súd odôvodnil svoje rozhodnutie nasledovne:

„... obžalovaný A. G. spáchanie trestnej činnosti, ktorá mu je kladená za vinu poprel, s tým, že v plnom rozsahu sa spoľahol na poverené osoby C. G. a Ing. M. R., ktorým absolútne dôveroval. Nemal úmysel vylákať finančné prostriedky, ani iného uviesť do omylu, pretože podľa vyjadrenia G. a R. uvedený postup, teda že do poslednej ŽOP budú zahrnuté aj práce a výkony, ktoré v skutočnosti realizované neboli, bol realizovaný na základe návrhu pracovníčiek SACR. Vedel, že v ŽOP č. 16 sú zahrnuté aj práce a výkony, ktoré realizované v skutočnosti neboli, len sa nevedel presne vyjadriť, kedy sa to dozvedel, toto mu povedali G. a R., ktorým dôveroval. Výpočutí svedkovia C. G., ktorý mal na starosti stavebnú časť a Ing. R., ktorá mala na starosti administratívnu časť zhodne uviedli, že zodpovedá skutočnosti, že pripravili ŽOP č. 16 a túto predložili na podpis obžalovanému a následne ju zaslali na SACR, pričom v uvedenej žiadosti boli žiadané finančné prostriedky aj za práce a výkony, ktoré v skutočnosti zrealizované neboli. Uviedli, že si nepamätajú na skutočnosť, že by to boli oni, kto to mal obžalovanému signalizovať, teda že konkrétne sa žiadajú preplatiť práce a výkony, ktoré zrealizované neboli. Obidvaja zhodne uviedli, že konali na základe odporúčenia pracovníčiek SACR Mgr. D. a Bc. T., ktoré im toto navrhli v rámci opakovanej osobnej konzultácie na SACR v Bratislave. Rovnako tak obidvaja svedkovia zhodne uviedli, že na základe žiadosti týchto pracovníčiek SACR im pred kontrolou poskytli zoznam prác a výkonov, ktoré zrealizované neboli, o tento zoznam ich požiadali uvedené pracovníčky SACR. Obidve pracovníčky SACR ako dôvod, že majú takto postupovať, teda zahrnúť do ŽOP č. 16 aj práce a výkony, ktoré realizované neboli, uviedli časovú nemožnosť vyhotovenia a schválenia dodatku ku zmluve o poskytnutí NFP, pretože sa končilo rozpočtovacie obdobie.

Na hlavnom pojednávaní vypočuté svedkyne Mgr. D. a Bc. T. vyjadrenia svedkov C. G. a Ing. R. nepotvrdili, keď doslovne najskôr uviedli, že sa na to nepamätajú, resp. priamo v časti uviedli, že sa takto nevyjadrili, svedkyňa Bc. T.Í. na otázku, či to pripúšťa, doslovne uviedla, že to ani nepripúšťa a že sa takto nevyjadrila. Výpočutí svedkovia C. G., Ing. R., Mgr. D. a Bc. T. na svojich výpovediach zotrvali aj po tom, ako bola vykonaná ich konfrontácia.

Na základe takto zistených skutočností bol prijatý skutkový záver, že obžalovaný ako konateľ spoločnosti N., E.. A. O., uvedenú záverečnú ŽOP č. 16 o refundáciu celkovej sumy 508.749,12 Eur z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu ako osoba zodpovedná za žiadateľa túto podpísal napriek tomu, že mal vedomosť, že časť prác a výkonov v príslušných položkách rozpočtu uvedených v skutkovej vete obžaloby, vykonaná nebola, pričom sa jednalo o práce a výkony fakturované v celkovej výške 125.535,82 Eur, ktoré nerealizované položky tak predstavujú neoprávnené výdavky. Pokiaľ ide o obhajobné tvrdenia obžalovaného, obžalovaný mal vedomosť o tom, že sa požaduje preplatenie prác a výkonov, ktoré neboli realizované, pričom tieto jeho obhajobné tvrdenia, podstatou ktorých je zbavovanie sa zodpovednosti za svoje konanie s odôvodnením, že sa spoliehal na poverených pracovníkov, sú z pohľadu jeho zavinenia irelevantné. Bol prijatý záver, že ide o zavinenie vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Trestného zákona, kedy obžalovaný vedel, že svojim konaním môže spôsobiť následok predpokladaný ustanovením zákona a pre prípad, že ho spôsobí bol s tým uzročený.

Súd sa nestotožnil s konštatovaním obhajoby, že v danom prípade zo strany obžalovaného sa jedná o nedbanlivostné a nie úmyselné konanie, pretože obžalovaný bol uzročený s tým, že predkladá a s čestným prehlásením podpisuje ŽOP, v ktorej deklaruje splnenie zmluvne dohodnutých podmienok s vedomím, že ak nebude zistený opak, tak budú preplatené finančné prostriedky, ktoré jemu, resp. jeho spoločnosti nepatria a takýmto konaním - uvedením do omylu poskytovateľa NFP spôsobí následok - škodu v rozsahu uplatneného neoprávneného výdavku.

V tejto súvislosti považuje súd za potrebné uviesť, že sa nestotožnil so záverom prokurátora, ktorý označil konanie obžalovaného ako konanie úmyselné vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písm. a) Trestného zákona, podľa ktorého páchatel chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, a to z toho dôvodu, že vykonaným dokazovaním súd nemal jednoznačne za preukázané, že obžalovaný A. G. chcel spôsobom uvedeným v zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom, teda konkrétne, že by on sám priamo chcel vylákať

uvedené plnenie od poskytovateľa pomoci. Súd má za to, že obžalovaný sa skutočne ako trestne zodpovedný subjekt spoliehal na informácie, ktoré dostal od svedkov C. G. a Ing. R., ktorých dozorom poveril. Táto samotná skutočnosť ho však nezabavuje trestnej zodpovednosti za svoje konanie, pretože obžalovaný vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, teda konkrétne, tak ako už bolo uvedené, vedel, že v prípade, že podpíše uvedenú ŽOP č. 16, tak finančné prostriedky môžu byť vyplatené, pričom si bol vedomý toho, že poskytovateľa pomoci uvádza do omylu v otázke splnenia podmienok pre poskytnutie takého príspevku. A pre prípad, že takéto porušenie alebo ohrozenie spôsobí, teda uvedenie poskytovateľa do omylu a vyplatenie príspevku, bol s tým jednoznačne uzrozumený.

Vo vzťahu k prijatému záveru, že nejde o nedbanlivostné konanie považuje súd za potrebné uviesť, že v zmysle § 16 písm. a) Trestného zákona je trestný čin spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel' vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí. V posudzovanom prípade obžalovaný vedel, že môže spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť chránený záujem, teda konkrétne, že podpisuje ŽOP č. 16 s vedomím, že to čo podpisuje nezodpovedá skutočnosti a že nie sú splnené podmienky na preplatenie uvedenej žiadosti poskytovateľom pomoci, teda že ho uvádza vo svojej podstate do omylu, pričom na strane obžalovaného nie sú prítomné žiadne primerané dôvody, na základe ktorých by sa mohol spoliehať, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí. Takýmto primeraným dôvodom, na základe ktorého by sa mohol spoliehať, že také porušenie alebo ohrozenie chráneného záujmu nespôsobí, nie je a nemôže byť tvrdenie, že sa ako trestne zodpovedná osoba priamo nesúca zodpovednosť svojim podpisom za spôsobenie následku spolieha na tvrdenia iných osôb, ktoré v konečnom dôsledku takúto zodpovednosť ako on samotný nenesú. V stručnosti zhrnuté, prijatím obhajobnej argumentácie obžalovaného (ktorý ako trestne zodpovedná osoba podpísal zmluvu o poskytnutí NFP a bol si tak vedomý svojich práv a povinností, v danom prípade konkrétne, že má právo žiadať o preplatenie prác a výkonov až po tom, ako tieto budú zrealizované), že nezodpovedá za vzniknutý následok, pretože sa spoliehol na vyjadrenia iných osôb, ktoré mali byť inštruované ďalšími inými osobami, ktoré túto skutočnosť navyše popreli, by došlo k úplnému popretiu trestnej zodpovednosti fyzických osôb za ich konanie, keď sú si vedomé nepravdivosti nimi uvádzaných údajov, iného uvedú do omylu v otázke dohodnutých a zmluvne deklarovaných podmienok.

Na základe vyššie uvedených skutkových záverov bol potom vo vzťahu k právnej kvalifikácii prijatý záver, že obžalovaný A. G. sa dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle vylákať od iného dotáciu zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie alebo použitie bolo podľa všeobecne záväzného právneho predpisu, viazané na podmienky, ktoré nespĺňal, a to tým, že ho uviedol do omylu v otázke ich splnenia v úmysle spôsobiť tak väčšiu škodu, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo, a súčasne sa dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle predložiť nesprávny doklad v úmysle tým umožniť spôsobenie sprenevery prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločností a spôsobiť tak značnú škodu, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo, čím naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2015 v jednočinnom súbehu so zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2015, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu súd prihliadol na charakter konania obžalovaného, okolnosti za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu, osobu obžalovaného ako aj možnosti jeho nápravy a prevýchovy a dospel k záveru, že účel trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov a vytvorenie podmienok na ich výchovu, aby viedli riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, bude naplnený uložením trestu odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 3 rokov, s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 5 rokov, s probačným dohľadom, v rámci ktorého mu v súlade s ustanovením § 51 ods. 3 Trestného zákona uložil zákaz akejkoľvek účasti na procesoch verejného obstarávania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu, a to počas celej skúšobnej doby v trvaní 5 rokov. V tejto súvislosti považuje súd za potrebné uviesť, že sa nestotožnil s návrhom prokurátora na uloženie primeraných povinností a obmedzení v tom, aby bola obžalovanému uložená povinnosť zúčastniť sa 2 hlavných pojednávaní na tunajšom súde, na ktorých sa bude prejednávať

rovnaká trestná činnosť súvisiaca so skutkami právne kvalifikovanými ako zločiny subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 Trestného zákona, a to z dôvodu, že takto uložená povinnosť je pri rešpektovaní pracovnej náplne zamestnancov súdu nepreskúmateľná. Títo totiž nemajú žiadnu zákonnú ani zmluvnú povinnosť v rámci svojej pracovnej činnosti kontrolovať, či sa obžalovaný dostaví, alebo nedostaví na pojednávanie súdu a ani oprávnenie vystavovať akési potvrdenia o prípadnej účasti alebo neúčasti týchto osôb na hlavnom pojednávaní ako osobám z radov prítomnej verejnosti. Takúto povinnosť kontroly teda nie je možné uložiť ani sudcom, ani zamestnancom súdu ako štátnym zamestnancom, ani zamestnancom výkonu verejnej správy. Sudcovia a zamestnanci súdu majú jasne vymedzené svoje kompetencie a pracovnú náplň. Sú zamestnancami orgánu štátu, ktoré podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky môžu robiť iba to, čo im je zákonom vyslovene dovolené. Zákonom (ani inou podzákonnou normou) výslovne dovolené nemajú vystavovanie potvrdení o účasti osôb verejne, bez predvolania zúčastnených na pojednávaní súdu. Súd má teda za to, že by tak nebolo možné dokumentovať, a teda ani kontrolovať splnenie takto uloženej povinnosti, čo má zásadný význam a tvorí základný podklad pre rozhodnutie o tom, či si odsúdený splnil uložené povinnosti, a teda či sa v skúšobnej dobe osvedčil, alebo neosvedčil. S prihliadnutím na ustálené skutkové závery mal súd za preukázané, že obžalovaný sa vyššie uvedenou majetkovou trestnou činnosťou snažil získať majetkový prospech v značnom rozsahu a boli tak splnené podmienky pre uloženie peňažného trestu, ktorý mu bol vymeraný v rozsahu 30.000,00 Eur ako trest zohľadňujúci vyššie uvedené kritériá ukladania trestov a v prípade, že by bol tento peňažný trest úmyselne zmarený, v súlade s ustanovením § 57 ods. 3 Trestného zákona bol uložený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok. V súvislosti s uložením povinnosti v rámci probačného dohľadu v skúšobnej dobe zákazu akejkoľvek účasti na procesoch verejného obstarávania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu nebol ako samostatný trest zákazu činnosti ukladaný tento trest, pretože z pohľadu uloženej sankcie by išlo o duplicitu a zjavnú nadbytočnosť".

Proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu podal ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní obžalovaný G. (č. l. 573 a nasl.). Obžalovaný podané odvolanie odôvodnil dodatočne prostredníctvom obhajcu (viď č. l. 609 a nasl. v znení doplnenia odvolania na č. l. 631 a nasl., resp. č. l. 635 a nasl., - pozn.: ide teda o tri samostatné podania obžalovaného vykonané prostredníctvom tam menovaných obhajcov spočívajúce v jednom písomnom doplnení dôvodov odvolania, ktoré obžalovaný zahlásil priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní pred Špecializovaným trestným súdom, zatiaľ čo ostatné podania predstavujú v zásade „dodatočné" doplnenie už „prvým" podaním formulovaných odvolacích námietok).

Obžalovaný A. G. svoju odvoláciu argumentáciu založil na konštatovaniach:

„Mám za to, že:

- súd prvého stupňa nesprávne zistil a posúdil skutkový a právny stav, nakoľko závery a tvrdenia súdu prvého stupňa obsiahnuté v napadnutom rozsudku sú nesprávne, nemajú oporu vo výsledkoch vyšetrovania ani dokazovania pred súdom prvého stupňa,
- nedopustil som sa žiadneho z konaní zo spáchania ktorých som bol napadnutým rozsudkom uznaný za vinného,
- dôkazy vyprodukované v priebehu celého trestného konania, rovnako ako aj dôkazy, o ktoré sa napadnutý rozsudok opiera, ani žiadne iné dôkazy, ktoré boli na základe návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry vykonané počas konania na súde prvého stupňa, neobsahujú žiaden priamy ale ani nepriamy dôkaz o tom, že by som sa bol dopustil zločinu subvenčného podvodu ani zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností, zo spáchania ktorých som bol napadnutým rozsudkom uznaný za vinného,
- súd prvého stupňa riadne, jasne a zrozumiteľne neodôvodnil napadnutý rozsudok.

Z vykonaného dokazovania ... vyplynulo, že nebol preukázaný môj úmysel spáchať ani jeden z uvedených trestných činov, zo spáchania ktorých som bol uznaný za vinného napadnutým rozsudkom. Ako som uviedol vo svojej výpovedi pred vyšetrovateľom 13. januára 2020 a rovnako aj pred súdom prvého stupňa, spoločnosť N., ktorej som bol spoločníkom a konateľom, vlastnila projekt „A. V. T. T.", avšak celý inžiniering daného projektu vrátane rokovaní so Slovenskou agentúrou cestovného ruchu

(ďalej len „SACR“) ako poskytovateľom nenávratného finančného príspevku mali v celom rozsahu na starosti Ing. C. G. a Ing. M. H. (v tom čase R.), ktorí ho zabezpečovali na základe zmluvy medzi spoločnosťami N. a K.. Uvedené skutočnosti v plnej miere dosvedčili a potvrdili svojimi výpoveďami pred vyšetrovateľom 13. januára 2021 aj na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa 10. septembra 2021 obaja svedkovia Ing. C. G. (konajúci v danom čase ako kontraktor - živnostník pre spoločnosť K.) i Ing. M. H. (konajúca v danom čase ako zamestnankyňa spoločnosti K.). Rovnako dané skutočnosti potvrdil aj bývalý manažér spoločnosti K. Ing. G. F. vo svojej výpovedi pred vyšetrovateľom 10. februára 2021. Všetci svedkovia vypočutí vyšetrovateľom aj súdom prvého stupňa, vrátane zamestnankýň SACR (v súčasnosti SIEA) ... taktiež potvrdili, že som sa osobne nikdy nestretol a ani som nerokoval so žiadnymi zástupcami SACR ... všetky stretnutia a rokovania so SACR zabezpečovala spoločnosť K. prostredníctvom Ing. C. G. a Ing. M. H., keďže tieto osoby mali s uvedenou činnosťou dlhoročné praktické skúsenosti a mali v predmetnom odbore aj patričné vzdelanie. Ing. C. G. a Ing. M. H. pripravovali aj všetky podklady a žiadosti ohľadom poskytnutia nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) na financovanie projektu ..., keďže som sa spoliehal na nich ako na poradcov spoločnosti N. v presvedčení, že všetky podklady a žiadosti sú ... pripravené správne, že boli prekonzultované so SACR a že sú v súlade s platnými právnymi predpismi ... voči SACR som preukázateľne ja osobne neurobil žiaden úkon, ktorý by smeroval k poskytnutiu NFP na projekt ... jediné, čo som „spáchal“, bolo to, že som sa plne spoľahol na správnosť podkladov a žiadostí pripravených odbornými poradcami ..., ktorí mi tieto podklady pripravili, predložili mi na podpis a následne podali a na informácie, ktoré mi v tejto súvislosti poskytli.

Nemohol som teda mať a ani som preukázateľne nemal žiadnu vedomosť o tom, že by som sa svojim konaním mohol dopúšťať akéhokoľvek trestného činu, keďže mi bolo povedané že postup, ktorý mi odborní poradcovia odporučili, bol navrhnutý priamo zo strany SACR. Nemohol som preto konať v úmysle alebo v snahe uviesť SACR do omylu a vylákať od SACR platby, na ktoré spoločnosť N. nemala nárok, keďže som konal v presvedčení, že zahrnutie všetkých prác a výkonov do záverečnej žiadosti č. 16 je len formalitou, ako mi to bolo prezentované, aby bolo možné stihnúť celý projekt finančne uzavrieť pred ukončením programovacieho obdobia, pretože na prípravu a uzavretie dodatku, ktorým by sa nezrealizované práce a položky z rozpočtu vypustili, ako sa to robilo v rámci tohto projektu aj pred tým, vraj podľa SACR nebol dostatok času. Nikdy som nepredpokladal, ani neočakával, že nezrealizované práce budú zo strany SACR akokoľvek preplatené alebo uhradené, keďže Ing. C. G. za spoločnosť N. ešte pred záverečnou kontrolou odovzdal pracovníckam SACR zoznam všetkých položiek, prác a výkonov, ktoré neboli na projekte v čase jeho uzavretia zrealizované a tieto preto nemohli byť preplatené ... ak by aj Ing. C. G. za spoločnosť N. neinformoval SACR o všetkých nezrealizovaných položkách na projekte ... a neodovzdal im vopred ich zoznam, nemohla by záverečná kontrola na mieste realizácie projektu pozostávajúca z dvoch pracovníčok SACR úplne presne identifikovať všetky položky, ktoré na mieste realizácie projektu skutočne neboli zrealizované, keďže tieto dve pracovníčky museli fyzicky skontrolovať 2775 položiek, čo predstavuje 1377,5 položky na jednu pracovníčku, pričom podľa vyjadrenia pracovníčky SACR - svedkyne Bc. A. T. - na hlavnom pojednávaní predmetná kontrola trvala približne jeden pracovný deň, čo by pri ôsmich pracovných hodinách bez prestávky predstavovalo nutnosť skontrolovať a porovnať súlad s projektovou dokumentáciou rýchlosťou 3 položky za minútu na projekte pozostávajúcom z hotela, reštaurácie, baru, bufetu, wellnessu, apreski, posilňovne, multifunkčného ihriska a parkoviska ... ak by zamestnankyňa SACR o nezrealizovaných položkách na projekte neboli vopred informované a zistili by počas kontroly na tvári miesta činu akúkoľvek nezrovnalosť oproti dodaným podkladom, je veľmi dôvodné predpokladať s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou, že by priebeh kontroly bol veľmi podrobný a dôkladný, aj za účasti viacerých kontrolórov zo SACR, pričom by určite netrval osem hodín, ale s ohľadom na veľkosť projektu možno aj celý týždeň ... v danej veci by mi mohla byť vyčítaná maximálne tak nedbanlivosť ... výlučne v rovine teoretických úvah, keďže záver o akomkoľvek spáchaní trestného činu z mojej strany vylučujú vykonané dôkazy ..trestné činy, zo spáchania ktorých som bol uznaný vinným, nie je možné spáchať z nedbanlivosti, ale výlučne len úmyselne, pričom úmysel v mojom konaní na základe všetkých vykonaných dôkazov preukázateľne absentuje ...".

Obžalovaný v ďalšom texte odvolacích námietok podrobil osobitnému rozboru znaky skutkovej podstaty trestného činu subvenčného podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, zdôrazňujúc najmä teoreticko a aplikačno - právne závery ohľadom hmotnoprávnej kategórie omylu v trestnom práve so

zvláštnym poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2TdoV/21/2013, zo 4. februára 2013, dodávajúc, že „... u osôb, ktoré majú zákonnú povinnosť preskúmavať tvrdenia iných osôb, čo SACR a jej zamestnanci ako osoby, ktoré kontrolovali účelné a hospodárne vynakladanie prostriedkov Európskych spoločenstiev i štátneho rozpočtu v rámci projektov z nich financovaných, sa vyžaduje, aby uvedenie do omylu, rovnako i pokus oň, boli kvalifikované, to jest, aby vykazovali vyššiu než bežnú mieru nepravdy, ktorú môže poľahky odhaliť v zásade ktokoľvek aj bez osobitných kvalifikačných predpokladov. Takisto požiadavka na dodržiavanie obvyklej miery ostražitosťi u takýchto osôb nasvedčuje tomu, že len uvedenie samotnej nepravdy (bez ohľadu na to, či neúmyselne alebo úmyselne) nedosahuje kvalitu potrebnú z hľadiska trestného práva na to, aby ju bolo možné považovať za úmysel uviesť tieto osoby do omylu, ak tieto osoby môžu, respektíve majú povinnosť skúmať a preverovať informácie a skutočnosti, ktoré sú im predkladané a uvádzané. Správnosti uvedených záverov jednoznačne napovedá aj konštatovanie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že je absolútnou samozrejmosťou a je úplne legitímne očakávať od štátnych zamestnancov nielen odborno - profesionálnu znalosť pozitívneho práva, ale aj tomu zodpovedajúci profesionálny prístup k vyššej miere opatrnosti ... prípad, ktorý je predmetom trestného stíhania je ... ešte explicitnejší, nakoľko v prípade daňovej kontroly nejde o obligatórny úkon daňového úradu - daňová kontrola sa môže, ale aj nemusí realizovať po podaní daňového priznania. V prípade žiadosti o záverečnú platbu č. 16 však všetky osoby zúčastnené na projekte ... vedeli, že kontrola bude vykonaná ... tieto kontroly sa realizovali už pred záverečnou žiadosťou o platbu č. 16 a všetky zúčastnené strany si boli vedomé, že aj žiadosť o záverečnú platbu č. 16 bude preverovaná ... je preto absolútne nelogické predpokladať, alebo sa domnievať, že by som si buď ja osobne alebo svedkovia Ing. C. G. a Ing. M. H. ... mysleli, že SACR pri záverečnej kontrole nezistí, aj s ohľadom na ich celkový počet, že ako zrealizované boli vykázané položky, ktoré sa v skutočnosti na stavbe nenachádzali a zúčastnené osoby vedeli, že záverečná kontrola zo strany SACR sa bude realizovať a všetky prípadné nezrovnalosti by tak zákonite museli byť zistené ... súd ... nijako nevysvetlil, prečo by som ja i vyššie uvedené osoby svedkov takto nelogicky konal a čo by ma viedlo k presvedčeniu, že takýto podvod bude úspešný napriek tomu, že je veľmi ľahko a jednoducho odhaliteľný.

... ani jeden zo svedkov ... neuviedol, že by som ja osobne kedykoľvek a akokoľvek inicioval, alebo ovplyvňoval prípravu dokumentov, ktoré slúžili na preplácanie nákladov na realizáciu projektu ... všetky dokumenty boli pripravené zo strany Ing. C. G. a Ing. M. H. po vzájomnom dohovore so SACR, pričom mne boli následne ako finálna dohodnutá verzia predložené na podpis ... u mňa zjavne absentovala vedomosť o tom, že by som robil niečo, čím by som sa chcel obohatiť na úkor iného ... z výpovede svedkyne Ing. M. H. pred vyšetrovateľom 13. januára 2021, ale aj pred súdom prvého stupňa (či už samostatnej alebo v rámci konfrontácie) jednoznačne vyplýva, že pred podaním záverečnej žiadosti č. 16 informovala Bc. A. T. a Ing. K. D. (zamestnankyne SACR) o tom, že nie všetky položky, ktoré boli súčasťou schváleného rozpočtu projektu, boli na projekte aj skutočne dodané a zrealizované, pričom nešlo o ojedinelý ani prvý takýto prípad, keďže rozpočet sa viackrát počas realizácie projektu upravoval dodatkami k zmluve o poskytnutí NFP. Keďže príprava a podpísanie dodatku k zmluve o NFP bolo časovo náročné a projekt bolo potrebné uzavrieť v rámci daného rozpočtového obdobia, uvedené zamestnankyne Ing. M. H. odporučili, aby do záverečnej žiadosti č. 16 zahrnula všetky položky (zrealizované aj nezrealizované), pričom tie, ktoré neboli zrealizované, sa následne pri kontrole zo strany SACR vylúčia ... rovnako vypovedal aj svedok Ing. C. G. ... uviedol, že ešte pred podaním záverečnej žiadosti č. 16 pracovníckam SACR predložil zoznam položiek aj s kusovníkom a finančným vyčíslením, ktoré nebudú zrealizované, a teda budú pri záverečnej kontrole chýbať, pričom pracovníčka SACR Bc. A. T. po dohode s Ing. K. D. navrhla, aby žiadosť o záverečnú platbu napísali tak, ako keby všetky položky boli zrealizované a že oni (to jest SACR) to v rámci kontroly zistia, čo tam nie je a vyškrtnú to, pričom ich ubezpečila, že to tak bude v poriadku ... aby im dal zoznam s položkami, ktoré neboli zrealizované, že to urýchli kontrolu. Predmetný zoznam odovzdal svedok Ing. C. G. Ing. K. D. a Bc. A. T. aj v deň kontroly ihneď po tom, ako vystúpili z auta na stavbe projektu, pričom ony si tento zoznam zobrali, poďakovali a premietli ho do výsledku kontroly ... tiež uviedol, že Ing. K. D. aj Bc. A. T. jemu aj Ing. M. H. na záver poďakovali za korektný a seriózny prístup, pričom sa vyjadrili, že s ich projektom mali skoro najmenšie problémy zo všetkých ... svedkyne zo SACR nepopreli vyššie uvedené tvrdenia svedka Ing. G. vo svojej výpovedi pred vyšetrovateľom ... ani v rámci konfrontácie so svedkyňou Ing. M. H. uskutočnenej vyšetrovateľom ... aj pred súdom prvého stupňa pri samostatnej výpovedi i v rámci

konfrontácie s Ing. C. G. a Ing. M. H. obe zhodne uviedli, že si na dané skutočnosti nepamätajú a až na základe neprimeraného nátlaku zo strany sudcu ... ktorý sa na obe svedkyne opakovane a autoritatívne zvýšeným hlasom obracal s tým, že ako si to predstavujú, že si to nepamätajú a že keď si to teda nepamätajú, tak pripúšťajú, že to, čo uvádzajú svedkovia Ing. G. a Ing. H. je pravda, tak svedkyne uviedli, že to teda tak nebolo, ako hovoria svedkovia, čo je podľa môjho názoru možné považovať za neprípustný nátlak vyvíjaný zo strany prvostupňového súdu na svedkov. V tejto časti si dovoľujem požiadať odvolací súd o vypočutie si zvukového záznamu z pojednávania pred prvostupňovým súdom z 10. septembra 2021 ... výpovede ... zamestnankýň SACR sa navyše javia ako zjavne účelové ... aj s ohľadom na odstup času (sa) vyjadrovali vo svojich výpovediach v prípravnom konaní i hlavnom pojednávaní celkom podrobne, avšak pokiaľ išlo o otázku, či im bol poskytnutý zoznam položiek, prác a výkonov, ktoré neboli na projekte zrealizované, ešte pred vykonaním záverečnej kontroly, sa obe zhodne vyjadrili, že si to nepamätajú, pričom ide zjavne o dosť zásadnú vec, ktorú by si pravdepodobne pamätať mali. Skôr sa preto javí, že ich výpovede boli v tomto ohľade účelové, vedené snahou zabrániť prípadnej pracovnoprávnej alebo možno i trestnoprávnej zodpovednosti na ich strane ... postup ohľadne záverečnej kontroly, ktorý navrhol Ing. C. G. ... nebol vysoko pravdepodobne pri ich práci ojedinelý.

V súvislosti so záverečnou kontrolou ... by som chcel poukázať na zjavné logické nezrovnalosti, ktoré prvostupňový súd nezohľadnil ... a ktoré podľa môjho názoru jednoznačne preukazujú, že z mojej strany ani zo strany žiadnych osôb, ktoré sa za spoločnosť N. zúčastňovali na realizácii projektu ... nemohlo ísť o úmysel dopustiť sa konania, ktoré mi je kladené za vinu a pre ktoré ma prvostupňový súd ... uznal vinným". Obžalovaný v tejto súvislosti poukázal na obsah správy z kontroly na mieste č. 15 vykonanej 26. novembra 2012 pričom dodal, že „... ide o také komponenty, ktoré, ak by skutočne mali byť objavené kontrolnou činnosťou, tak by kontrola na mieste nemohla trvať ani 4 hodiny (ako tvrdili svedkovia Ing. C. G. a Ing. M. H.) ani 8 hodín, ako tvrdili pracovníčky SACR, ale oveľa dlhšie (týždeň a viac) ...", popisujúc jednotlivé technické komponenty a zariadenia vzduchotechniky, potrubia a regulačných klapiek a zložitosť procesu, ktorý by bol potrebný pri ich „dôslednej“ kontrole (napr. nutnosť rozbúrania stropných podhládov a i.) s tým, že „... ak by bola pravda to, čo uvádzali svedkyne - pracovníčky SACR, že nevedeli vopred o tom, ktoré časti projektu neboli dodané, respektíve zrealizované, logicky vyvstáva otázka, ako napríklad zistili neprítomnosť podomietkových skriniek ... aby bolo možné preukázateľne zistiť ich neprítomnosť, ... by sa musela odstrániť omietka (a tým poškodiť projekt), k čomu však pri kontrole preukázateľne nedošlo ... je otázne, ako došlo zo strany pracovníčok SACR k zisteniu absencie jednotlivých komponentov v nádrži na zavlažovanie ... nakoľko v danom čase ... bola ... plná vody ..." k čomu obžalovaný pripojil údaje spracované Slovenským hydrometeorologickým ústavom.

... tvrdenie svedkov obhajoby Ing. C. G. a Ing. M. H., že im na žiadosť o zmenu projektu bolo pracovníčkami SACR ... navrhnuté, aby s ohľadom na krátkosť času pred ukončením programovacieho obdobia nedodané komponenty vykázali ako dodané s tým, že im tieto nebudú uznané pri záverečnej kontrole ako oprávnené, pričom bol týmto pracovníčkam SACR vopred poskytnutý zoznam nedodaných komponentov ešte pred uskutočnením záverečnej kontroly ... je možné považovať za oveľa viac pravde svedčiace, ako tvrdenie pracovníčok SACR ... že chýbajúce komponenty odhalili svojou vlastnou kontrolnou činnosťou ... a vopred o nich nevedeli ... so svedeckými výpoveďami (pozn.: pracovníčok SACR menovaných v skoršom texte tohto rozsudku) nekorešponduje ani Kontrolný zoznam žiadosti o platbu zo 4. decembra 2012", ktorý bol podľa obžalovaného vyhotovený práve menovanými svedkýňami a hneď na úvodnej strane obsahuje konštatovanie „Čiastkové/záverečné stanovisko: bez nezrovnalostí".

Obžalovaný ďalej poukázal na záver dotknutého dokumentu, v ktorom je konštatované, že administratívna kontrola prebehla bez nezrovnalostí, resp. niektoré položky nevykonané prijímateľom boli zahrnuté v rozpočte len administratívnou chybou a súviseli s položkami, ktoré boli súčasťou schválenej žiadosti o zmenu. Obžalovaný dodal, že je len veľmi ťažko uveriteľné, že by ako konateľ spoločnosti DODDY chcel skutočne spáchať podvod a pracovníčky SACR by tento jeho pokus odhalili, no namiesto podania trestného oznámenia by uviedli vyššie citovaný záver obsiahnutý v predmetnom kontrolnom zozname, konkrétne, že „... nimi uvedený záver dokazuje, že vedeli, že sme len postupovali v súlade s ich pokynmi a že boli vopred informované o tom, ktoré práce, výkony a položky neboli z našej strany ... zrealizované ... v predmetnom kontrolnom zozname ... sa potvrdila pravdivosť svedectva ... Ing. C. G. a Ing. M. H., že požiadali o zmenu projektu pred jeho dokončením a že obe pracovníčky SACR vopred vedeli o prácach, výkonoch a položkách, ktoré ... neboli zrealizované. Ako inak by si totiž bolo možné

vysvetliť, že pri nezrealizovaných položkách explicitne uviedli, že išlo o „administratívnu chybu“ ...".

V ostatnom doplnení odvolania obžalovaný argumentoval tak, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil naplnenie subjektívnej stránky trestného činu; obžalovaný v čase podpisu žiadosti o platbu (ďalej len „ŽOP“) č. 16 nevedel, že sú v ŽOP č. 16 zahrnuté aj také práce a výdavky, ktoré neboli realizované a dodané, čo údajne zhodne vyplýva z výpovedí svedkov Ing. C. G. a Ing. M. H. a aj z výpovede obžalovaného; svedok Ing. C. G. vo výpovedi na hlavnom pojednávaní 10. septembra 2021 uviedol, že nevie, či obžalovaný pred podaním ŽOP č. 16 vedel o tom, že časť diela nebola dodaná. Na otázky prokurátora uviedol, že o prvej zmene komunikoval so svedkom F. a nevie, či bol obžalovaný pri tomto rozhovore prítomný; takisto nevie, či svedok F. prvú zmenu projektu konzultoval s obžalovaným, zatiaľ čo konštatoval, že obžalovaný aktívne do projektu a jeho riadenia nevstupoval a že si nespomína, či obžalovaný vedel o tom, že pri záverečnej kontrole bude predložený zoznam nedodaných častí diela a tieto budú z projektu vyškrtnuté. Na otázku samosudcu svedok Ing. G. opakovane odpovedal, že nevie, či obžalovaný vedel pred podaním ŽOP č. 16 o tom, že časť diela bola dodaná. Ak obžalovaný tvrdí, že o tom vedel a že to vedel práve od svedka Ing. G., tak tento svedok uviedol, že si myslí, že to obžalovaný nevedel priamo od neho. Samosudca svedka pri tejto otázke zavádzal, pretože obžalovaný ani na hlavnom pojednávaní (ani inokedy) nepovedal, že o nedodaných prácach vedel; na opakovanú otázku samosudcu, či podľa neho pred podaním ŽOP č. 16 obžalovaný vedel, že sú v predmetnej žiadosti uvedené aj nevykonané práce svedok Ing. G. uviedol, že nevie, či obžalovaný toto vedel. Svedok Ing. G. doplnil, že podklady k ŽOP č. 16 poskytol svedkyňi Ing. H. aj keď vedel, že niektoré práce neboli vykonané, keďže mu svedkyne T.Á. a D. (zamestnankyne SACR) povedali, že tak má urobiť - o tomto „zahrnutí“, ale priamo obžalovaného G. neinformoval. Svedkyňa Ing. H. na hlavnom pojednávaní 10. septembra 2021 uviedla, že obžalovaného ohľadom postupu vo vzťahu k nevykonaným prácam v ŽOP č. 16 neinformovala a uviedla, že obsahy jednotlivých ŽOP tak, ako boli postupne podávané, mu nevysvetľovala, obžalovaný ňou teda nebol informovaný, že žiada niečo, čo nebolo realizované. Ona osobne neinformovala obžalovaného o tom, ako sa bude ohľadom nevykonaných prác postupovať; obžalovaný sa stretnutí v SACR nezúčastňoval a svedkyňi nedával v tejto súvislosti žiadne príkazy ani pokyny ako postupovať. Obžalovaný na otázku samosudcu na hlavnom pojednávaní konanom 27. augusta 2021 odpovedal, že si nepamätá, či v čase podpisu ŽOP č. 16 vedel o tom, že práce tam obsiahnuté a deklarované ako vykonané v skutočnosti vykonané neboli; následne uviedol, že sa o tom dozvedel neskôr, nevie kedy, ale pred kontrolou SACR. To, že o nezrovnalostiach v ŽOP č. 16 vedel pred jej samotným podaním, neuviedol, nakoľko predmetná kontrola sa uskutočnila prirodzene po jej podaní; táto časť výpovede obžalovaného je zo strany Špecializovaného trestného súdu interpretovaná nesprávne a zavádzajúco pri otázke na svedka Ing. G.. Nebolo dokázané, že by obžalovaný v čase podania ŽOP č. 16 vedel, že žiada o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj len „NFP“) neoprávnene aj na tovary a práce, ktoré dodané neboli a takisto nebol žiadnym spôsobom preukázaný úmysel obžalovaného (tak vedomosť obžalovaného o tom, že v čase podpisu ŽOP č. 16 vedel, že žiada o NFP neoprávnene ako už vôbec ani skutočnosť, že je s takýmto postupom uzročený). Obžalovaný v čase podpisu predmetnej ŽOP nevedel, že o NFP žiada neoprávnene, aj keď by o tom vedieť mal a mohol vzhľadom na skutočnosť, že bol konateľom firmy, ktorá bola žiadateľom o NFP; preto konal v nevedomej nedbanlivosti a nie úmyselne.

Súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil vierohodnosť svedkov Ing. G. a Ing. H. a neprihliadol na ich pracovné skúsenosti s podobnými projektami a čerpaním NFP (napr. Ing. G. na hlavnom pojednávaní uviedol, že pred „týmto“ projektom realizoval zhruba 10 až 20 ďalších podobných projektov, čo je v súlade s konštatovaniami obžalovaného ohľadom toho, že menovaný svedok „patril medzi najlepších“, čo bol dôvod, pre ktorý ho poveril realizáciou projektu, zatiaľ čo Ing. H. realizovala okrem „tohto“ projektu aj projekt „Sliezsky dom“). Títo svedkovia vypovedali zhodne ohľadom nedostatku času pre spracovanie dodatku k zmluve o NFP a že takýto postup zvolili na základe odporúčania svedkýň - pracovníčok SACR, ktoré by dodatok nestihli spracovať; potvrdili, že SACR pred podaním ostatnej ŽOP informovali o tom, že niektoré tovary a práce neboli dodané. Obžalovaný opakovane poukázal na konzistentnosť výpovedí svedkov Ing. G. a Ing. H. ako aj na absenciu ich motívu vypovedať v jeho prospech, zatiaľ čo poukázal na právne následky spojené so zložením prísahy svedka a porušením povinnosti svedka vypovedať pravdu; obsahom svojich výpovedí by si mohli navyše prívodiť trestné stíhanie z dôvodu, že opísali svoju mieru účasti na stíhanom skutku, a tak môžu byť trestne zodpovední (formou účasti na žalovanom trestnom čine, ktorého spáchanie však obžalovaný samozrejme

poprel a uviedol, že nejde o trestný čin). Špecializovaný trestný súd sa však napriek tomu priklonil k výpovediam zamestnankýň SACR, ktoré sa však nevedeli vyjadriť ku skutočnostiam, ktoré tvrdili svedkovia Ing. G. a Ing. H. (tieto nepotvrdili, nevyvrátili, ani nepopreli); navyše, Špecializovaný trestný súd sa nevysporiadal s tým, prečo prihliadol len na výpovede svedkýň T. a D., zavádzajúco zjednodušil výpovede svedkov a nevzal do úvahy výpovede svedkov Ing. G. a Ing. H. Svedkyňa T. až na neprípustnú, hypotetickú a navádzajúcu otázku samosudcu „pod tlakom“ uviedla, že neprípúšťa, že by mohla konať tak, ako tvrdia svedkovia Ing. G. a Ing. H.; inak boli výpovede svedkýň - zamestnankýň SACR hodnotovo neutrálne, čo obžalovaný vysvetľuje tým, že ak by potvrdili výpovede svedkov Ing. G. a Ing. H., vystavili by sa tak riziku vyodenia dôsledkov za porušenie ich pracovných povinností, avšak keby ich popreli, nevypovedali by tak pravdivo, čo by mohlo mať za následok privodenie si trestného stíhania za krivú výpoveď - preto bolo pre ne najbezpečnejšie nevyjadriť sa k danej téme. Špecializovaný trestný súd opomenul uviesť, prečo neboli vierohodné výpovede svedkov Ing. G. a Ing. H., z ktorých súčasne vyplýva, že aj v ich konaní absentoval úmysel - so SACR komunikovali opakovane a s jej zamestnankyňami sa aj opakovane stretávali kvôli metodickým pokynom a vedeli aj u uskutočnení kontroly. Zo zdôvodnenia nedodaných položiek od spoločnosti V. Partners, s. r. o., z 29. novembra 2012 je zrejmé, že určité položky neboli dodané z dôvodu efektivity nových produktov na trhu a technologickým pokrokom od schválenia projektu.

Nezodpovedá skutočnosti, že svedkyne - zamestnankyne SACR popreli tvrdenia svedkov Ing. G. a Ing. H.; títo sa totiž k daným okolnostiam nevedeli vyjadriť a svedkyňa T. sa vyjadrila až po neprimeranom nátlaku samosudcu; rovnako tak nie je pravdou, že by obžalovaný ŽOP č. 16 podpísal s vedomím, že podpisuje nepravdivé údaje, nakoľko uvedené nebolo nijak v konaní preukázané (napriek tomu je dotknutá formulácia uvedená v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku Špecializovaného trestného súdu). Obžalovaný poukázal na mechanizmus poskytovania NFP a jeho kontroly tak, ako ho opísala svedkyňa D. - z takéhoto opisu vyplýva absencia akéhokoľvek úmyslu podvodného konania, navyše, aj podľa zamestnankýň SACR ide o bežný postup, ak sa prijímateľ vyzve na podanie vysvetlenia. Len ak by prijímateľ NFP vo vysvetlení uviedol, že tieto položky sa v projekte nachádzajú, snažil by sa SACR uviesť do omylu a práve vtedy by išlo o podvodné a úmyselné konanie, ku ktorému nedošlo - naopak, svedkovia Ing. G. a Ing. H. zamestnankyniam SACR poskytli zoznam nedodaných položiek pri samotnej kontrole. Špecializovaný trestný súd nesprávne vyhodnotil, resp. nezohľadnil dĺžku trvania samotnej kontroly, nakoľko v časovom rozsahu kontroly tak, ako je uvedené v predložennom spise objektívne nie je možné identifikovať a nájsť 80 položiek, ktoré nie sú definované v projekte a neboli dodané; niektoré nebolo možné reálne skontrolovať už len s poukazom na ich vecnú povahu (boli pod omietkou alebo pod zemou). K ich nedodaniu napokon poskytla stanovisko spoločnosť V. D., E.. A.. O.. Táto skutočnosť svedčí v prospech obžalovaného a podporuje výpovede svedkov Ing. G. a Ing. H.; ak by skutočne chceli žiadať dotáciu, nepredložili by SACR zoznam položiek, ktoré neboli dodané tak, ako títo uvádzajú vo svojich výpovediach a na strane druhej potvrdzuje skutkovú verziu, že zamestnankyne SACR pre krátkosť času odporučili menovaným svedkom pripraviť zoznam nedodaných položiek namiesto vypracovania dodatku, ktorý pôvodne svedkovia mienili vyhotoviť. Špecializovaný trestný súd vyhodnotil teda skutkový stav arbitrárne a formalisticky, zatiaľ čo nevzal do úvahy spôsob dodania tovarov v stavebníctve, technologický pokrok a časový odstup medzi schválením a dodaním projektu. Nedodanie určitých tovarov podľa obžalovaného bolo spôsobené prepracovaním projektu zo strany projektanta, ktorý zistil, že niektoré položky nebudú dodané. Svedkovia Ing. G. a Ing. H. sa chodili pritom priebežne na SACR informovať, ako správne metodicky postupovať pri čerpaní platieb; projekt sa začal realizovať až s odstupom 2 - 3 rokov od schválenia žiadosti o NFP, čiže mnohé výrobky sa vyrábali iné, projekt sa preto menil a s tým súvisiaci technologický pokrok spôsobil, že niektoré služby nebolo v určitom čase alebo období možné už realizovať, čo je v stavebníctve úplne bežným javom.

„Z vyššie uvedených skutočností ... vyplýva, že som nikdy neuviedol a ani som nemohol uviesť do omylu ohľadne toho, ktoré položky boli a ktoré neboli na projekte zrealizované, keďže spôsob zostavenia a podania žiadosti o záverečnú platbu č. 16 bol navrhnutý samotnými pracovníčkami SACR ... ani jedna z nich nemohla konať v omyle, ktorý by som ja ... vyvolal, či spôsobil ... v zmysle vyššie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je možné samotné uvedenie nepravdy bez ďalšieho považovať za uvádzanie do omylu v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu ... som presvedčený, že som žiaden trestný čin, ktorý mi je kladený za vinu a pre ktorý som bol ... uznaný

napadnutým rozsudkom za vinného, nespáchal ...", resp. ,, je zrejmé, že som preukázateľne nemal žiadnu vedomosť o tom, že by som sa svojim konaním mohol dopúšťať akéhokoľvek trestného činu a že som robil len to, čo mi bolo tlmočené ako postup navrhnutý priamo zo strany SACR ... SACR o danom postupe nielen vopred vedela, ale ho aj sama navrhla, čo dosvedčuje, prečo ho v žiadnych svojich oficiálnych výstupoch z kontrolnej činnosti nepovažovala za problematický ...", resp. ,, ... ak sa vyskytnú pochybnosti o vine obžalovaného, súd by mal v zmysle zásady in dubio pro reo rozhodnúť v prospech obžalovaného, pokiaľ sa nepodari pochybnosti o vine vyvrátiť ako aj na pravidlo, podľa ktorého nepreukázaná vina má ten istý význam ako dokázaná nevina. Nedodržaním uvedených zásad dochádza zároveň k porušeniu zásady prezumpcie neviny v zmysle čl. 6 ods. 2 Dohovoru ako aj v zmysle ... § 2 ods. 4 Trestného poriadku, a tým aj k zásahu do práva obžalovaného na spravodlivé súdne konanie podľa ... čl. 6 ods. 2 Dohovoru a § 2 ods. 7 Trestného poriadku", resp., ,, ... uznanie A. G. vinným ... by vytvorilo nebezpečný precedens, keďže prijímateľ NFP konal v dobrej viere podľa pokynov zamestnankýň SACR, ktoré si na svoje odporúčania ako pri čerpaní NFP postupovať nespomínajú ... tieto svedkyne ani vyslovene nepopreli, že by prijímateľovi odporučili konať tak, ako opisujú svedkovia Ing. G. a Ing. H.. Neexistuje jeden priamy dôkaz, ktorý by preukazoval vinu A. G.. Úplná absencia úmyslu ... bola preukázaná výpoveďami štyroch kľúčových svedkov a samotnou kontrolou SACR, pri ktorej absentujúce položky (kvôli svojej povahe) nemohli byť zamestnankyňami SACR identifikované. Nakoľko vznikli pochybnosti o tom, ako došlo k spáchaniu skutku, či došlo k odovzdaniu zoznamu nedodaných položiek, alebo tieto odhalili zamestnankyne SACR pri pomerne krátkej kontrole tak rozsiahleho projektu, kto navrhol nerealizovať dodatok k zmluve o NFP a zahrnutie položiek do ŽOP, ako aj celkom zjavnú absenciu subjektívnej stránky v konaní A. G. je potrebné aplikovať zásadu in dubio pro reo a na základe tejto zásady obžalovaného spod obžaloby oslobodiť. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto navrhujem, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a aby ma spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok, ktorý mu je obžalobou kladený za vinu, resp. tak, ako sa skutok stal, nie je trestným činom".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, ale z iných dôvodov ako uviedol v odvolaní.

Najvyšší súd poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, a to najmä zásady zákonného procesu (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), náležitého zistenia skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku), voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) ako aj zásady rovnosti strán (kontradiktórnosti) tak, ako je táto obsiahnutá v § 2 ods. 14 Trestného poriadku. Špecializovaný trestný súd tak dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú. V odôvodnení svojho rozsudku dostatočne presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil, resp. výstižným spôsobom opísal úvahy, na podklade ktorých ustálil skutkový a právny základ, vedúci k prijatiu záveru o uznaní menovaného obžalovaného za vinného zo spáchania skutku tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku Špecializovaného trestného súdu.

Najvyšší súd zároveň konštatuje, že Špecializovaný trestný súd vyhodnotil vykonané dôkazy súhrne logickým a zároveň aj presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému hodnoteniu z hľadiska pravidiel § 2 ods. 12 Trestného poriadku nemožno nič vytknúť. Hodnotenie dôkazov Špecializovaným trestným súdom neodporuje základným princípom logického myslenia.

Skutočnosť, že sa obžalovaný nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi Špecializovaného trestného súdu, nemôže sama o sebe viesť najvyšší súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených Špecializovaným trestným súdom. Je tomu tak predovšetkým z dôvodu, že právo na spravodlivý proces automaticky nepredstavuje právo strany v konaní, aby sa

všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom „úspešná“ - teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (príkladmo III. ÚS 339/2008, II. ÚS 197/2007, II. ÚS 78/2005, V. ÚS 252/2004 a i.).

Odvolací súd považuje skutkové zistenia ustálené Špecializovaným trestným súdom za jasné a úplné. To platí aj o vysporiadaní sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie zo strany Špecializovaného trestného súdu. Možno dodať, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd považuje za potrebné ešte pred tým, než pristúpi „inventúre“ odvolacích námietok, najskôr vo všeobecnosti upriamiť pozornosť na nasledovné teoretické axiómy.

Ustanovenia o poškodzovaní finančných záujmov Európskych spoločenstiev ochraňujú finančné záujmy Európskej únie. Ich základným účelom je pôsobiť preventívne proti neoprávnenému scudzeniu zdrojov, ktoré sú Slovenskej republike poskytované v súvislosti s jej vstupom do Európskej únie a jej následnému rozvoju. Slovenská republika zastúpená príslušnými výkonnými orgánmi je v danom prípade iba správcom prostriedkov poskytovaných Európskou úniou a je v súlade s príslušnými dohovormi Európskej únie zodpovedná za ochranu týchto prostriedkov, ktorá sa realizuje aj trestným postihom osôb, ktoré prostriedky získajú, resp. užívajú v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami.

Trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 Trestného zákona v základnej skutkovej podstate (ods. 1) obsahuje pojmy, ktoré uvádza ako podmienky trestnej zodpovednosti s tým, že tieto pojmy majú povahu normatívneho znaku skutkovej podstaty trestného činu. Trestný zákon sa v tomto smere nedovoľáva žiadnym štandardným spôsobom (odkazom, resp. blanketovým vyjadrením) žiadneho z mimotrestných prameňov Európskeho práva, naopak - z toho prameňa pojmy všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev, rozpočet spravovaný Európskymi spoločenstvami, alebo v zastúpení Európskych spoločenstiev, ktoré preberá Trestný zákon bez ďalšieho.

Trestným činom podľa § 261 Trestného zákona (ale aj podľa § 262 a § 263 Trestného zákona - samozrejme v znení do 31. decembra 2015) sa poskytuje ochrana pred „spreneverou“ eurofondov alebo pred protiprávnym zadržaním prostriedkov z rozpočtov Európskych spoločenstiev.

Z hľadiska hospodárenia s finančných prostriedkami Európskej únie možno uviesť, že existujú rôzne spôsoby hospodárenia s nimi. Priame hospodárenie - Európska komisia zodpovedá za hospodárenie s finančnými prostriedkami v prípade, že projekty vykonávajú jej útvary, delegácie, alebo výkon agentúry. Hospodárenie zahŕňa udeľovanie grantov, presun finančných prostriedkov, monitorovanie, výber dodávateľov a iné. Nepriame hospodárenie - v programe financovania sú riadené nepriamo, ak ich vykonávajú partnerské krajiny, krajiny mimo Európskej únie, medzinárodné organizácie, alebo rozvojové agentúry členských štátov Európskej únie. Zdieľané hospodárenie - v prípade zdieľaného hospodárenia Európska komisia zveruje riadenie programov krajinách EU, približne až 80 % financovania Európskej únie sa vykonáva v rámci zdieľaného hospodárenia.

Európska únia poskytuje finančné prostriedky na celý rad projektov a programov v oblastiach ako sú rozvoj regiónov a miest, zamestnanosť a sociálne začlenenie, poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, námorná a rybárska politika, výskum a inovácie, humanitárna pomoc. Takto sa približne 94% prostriedkov Európskej únie vynakladá na jednotlivé politiky Európskej únie a väčšina z nich sa vracia

členským štátom. Asi 6 % prostriedkov z rozpočtu Európskej únie sa vynakladá na fungovanie inštitúcií Európskej únie. Táto čiastka sa konkrétne používa na úhrady platov a dôchodkov zamestnancov Európskej únie, preklad a tlmočenie, bezpečnosť budovy, IT systémy a podobne. Poskytovanie finančných prostriedkov sa riadi prísnymi pravidlami, aby sa zabezpečila nielen kontrola toho, na čo sa financie použijú, ale aj ich čerpanie transparentným a zodpovedným spôsobom. Viac ako 76 % rozpočtu Európskej únie sa spravuje formou partnerstva s národnými a regionálnymi orgánmi, v rámci tzv. zdieľaného hospodárenia, a to prostredníctvom 5 veľkých štrukturálnych a investičných fondov. Prostriedky z týchto fondov pomáhajú realizovať okrem iného najmä Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia., avšak rovnako tak aj Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ako je tomu v trestnej veci obžalovaného - viď preambula Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného prostriedku uzatvorenej medzi Ministerstvom hospodárstva SR a obchodnou spoločnosťou N., E.. A. O., konajúcu prostredníctvom osoby obžalovaného ako konateľa, č. l. 135 a nasl., vyšetrovací spis).

Žiada sa dodať, že v zmysle čl. 1 ods. 1 písm. a) a písm. b) Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (ďalej len „Dohovor“) sa poškodením finančných záujmov Európskej únie rozumie:

- a) v súvislosti s výdavkami každý úmyselný čin, alebo opomenutie súvisiace
 - s používaním alebo predkladaním nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov, alebo dokumentov, ktoré majú za následok odcudzenie, alebo protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, alebo z rozpočtov spravovaných Európskym spoločenstvom, alebo v ich mene
 - s nezverejnením informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok
 - s nesprávnym použitím týchto finančných prostriedkov na iné účely, ako sú tie, na ktoré boli vyčlenené,
- b) v súvislosti s príjmami každý úmyselný čin, alebo opomenutie súvisiace
 - s používaním, alebo predkladaním nepravdivých, nesprávnych alebo neúplných výkazov, alebo dokumentov, ktoré majú za následok nezákonný úbytok prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, alebo z rozpočtov spravovaných Európskym spoločenstvom, alebo v ich mene
 - s nezverejnením informácie o rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok
 - s nesprávnym použitím právoplatne nadobudnutého zisku, ktorý má rovnaký účinok.

Objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona obsahuje tri alternatívne uvedené druhy konaní a to:

- použitie alebo predloženie falšovaného, nesprávneho alebo neúplného výkazu, resp. dokladu,
- neposkytnutie povinných údajov,
- použitie prostriedkov zo všeobecného rozpočtu ES (EÚ), z rozpočtu spravovaného ES (EÚ), alebo v zastúpení ES (EÚ) na iný, ako pôvodne určený účel.

Dotknuté ustanovenie takisto obsahuje dva rôzne následky, ktoré páchatel môže takým konaním (či už niektorým z nich samostatne alebo prípadne tiež viacerými) spôsobiť, a síce jednak umožnenie sprenevery a jednak umožnenie protiprávneho zadržania prostriedkov z uvedeného rozpočtu.

Na trestnú zodpovednosť za trestný čin podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona (najvyšší súd opakuje - v znení do 31. decembra 2015) postačí samotné použitie alebo predloženie falšovaného, nesprávneho alebo neúplného výkazu resp. dokladu, neposkytnutie povinných údajov, použitie prostriedkov zo všeobecného rozpočtu ES (EÚ), z rozpočtu spravovaného ES (EÚ), alebo v zastúpení ES (EÚ) na iný, ako pôvodne určený účel bez toho, aby došlo k dôsledkom z toho hroziacim, teda k „sprenevere“, či protiprávnemu zadržaniu prostriedkov z uvedených rozpočtov.

Konanie páchatela, uvedené vyššie v troch alternatívach, musí byť spôsobilé vyvolať hrozbu vzniku „sprenevery“, resp. hrozbu „protiprávneho zadržania...“, teda - slovami zákona umožniť spôsobenie tohto škodlivého následku. Jeho spôsobenie nie je znakom základnej skutkovej podstaty, pokiaľ však nastane, môže ísť v závislosti na výške spôsobenej škody o okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby v zmysle § 261 ods. 2, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona.

V predmetnej veci obžalovaný naplnil objektívnu stránku tohto trestného činu konaním zodpovedajúcim prvej alternatíve.

Pojem „sprenevera“ použitý v skutkovej podstate trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona nie je totožný s pojmom „sprenevera“ podľa § 213 Trestného zákona. Tu je na mieste poukázať na legislatívnu nepresnosť pri premietnutí znenia citovaného Dohovoru do ustanovenia § 261 Trestného zákona. Porovnaním znenia skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona s čl. 1 Dohovoru možno zistiť, že tento článok v slovenskom preklade, v súvislosti s výdavkami [písm. a)] za následok považuje nie už uvádzanú spreneveru, ale odcudzenie, alebo protiprávne zadržanie finančných prostriedkov pôvodne z rozpočtov Európskych spoločenstiev a v súvislosti s príjmami [písm. b)] len ich nezákonný úbytok a navyše, trestné má byť podľa dohovoru aj nesprávne použitie právoplatne nadobudnutého zisku, čo v § 261 až § 263 Trestného zákona zakotvené nie je. Okrem toho čl. 1 Dohovoru, v tretej variante, v súvislosti s výdavkami [písm. a)] uvádza, že trestné má byť „nesprávne použitie týchto finančných prostriedkov na iné účely ako sú tie, na ktoré boli pôvodne vyčlenené“, avšak túto časť trestnej zodpovednosti nezakotvuje kumulatívne s prvým variantom - uvádzaným odcudzením finančných prostriedkov z ES tak, ako je to kumulatívne uvedené v citovanom ust. § 261 ods. 1 Trestného zákona - použije finančné prostriedky z rozpočtov ES „na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožní spôsobenie sprenevery, alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu“.

To, že pojem „sprenevera“ použitý v skutkovej podstate trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona nie je totožný s pojmom „sprenevera“ uvedenom v § 213 Trestného zákona, vyplýva z toho, že už z podstaty uvedeného finančného príspevku je zrejmé, že takto poskytovaný príspevok nie je pre jeho prijímateľa cudzou vecou, ktorá mu bola len zverená tak, ako predpokladá § 213 ods. 1 Trestného zákona, ale že tento nenávratný finančný príspevok sa jeho poukázaním na účet prijímateľa stáva jeho vlastníctvom na základe zmluvy, ktorou je v posudzovanom prípade Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného prostriedku (č. l. 134 a nasl. spisu), uzatvorená medzi v skoršom texte tohto rozsudku označenými zmluvnými stranami v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva a napokon § 20 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy s poukazom na obsah a charakter konkrétného projektu, vrátane aktuálnych nariadení Európskej únie majúciich priamy právny účinok v každom členskom štáte Európskej únie.

Pre úplnosť je potrebné dodať, že spomínaný finančný príspevok síce nie je explicitne definovaný ako nenávratný, avšak v prípade riadneho plnenia podmienok Dohody a následného vyplatenia uvedeného príspevku na podklade dokladov predložených žiadateľom zostáva vlastníctvom žiadateľa. Naopak, v prípade porušenia zmluvy o poskytnutí tohto príspevku a súvisiacich právnych noriem jeho prijímateľom, je poskytovateľ tohto príspevku povinný požadovať od prijímateľa jeho vrátenie a prijímateľ je povinný nenávratný finančný príspevok vrátiť; aj preto je jeho nenávratnosť v konečnom dôsledku len relatívna.

S ohľadom na uvedené odvolací súd poznamenáva, že pojem „použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev“ v § 261 ods. 1 Trestného zákona, je vyjadrením tzv. zdieľaného hospodárenia, v rámci ktorého, ako už bolo uvedené, Európska komisia zveruje riadenie programov krajinám Európskej únie tak, ako v predmetnej veci, prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu.

To, že sa finančné prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev v zmysle zák. č. 523/2004 Z. z. stávajú formálne prostriedkami štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, nemení

materiálne a ani fakticky ich pôvod, pretože vždy sú zverené Slovenskej republike - poskytnuté na konkrétny účel a možno ich použiť len v súlade s vopred dohodnutými pravidlami. Preto nie je pre naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona rozhodné, aký majú tieto finančné prostriedky formálny status podľa zák. č. 523/2004 Z. z., ale podstatný je ich skutočný pôvod, pričom správa týchto prostriedkov (faktické, reálne nakladanie s nimi) musí logicky podliehať kompetentnému vnútroštátnemu orgánu.

Tu nemožno prehliadnuť, že Európska komisia finančné prostriedky zveruje do dispozície krajinám Európskej únie (nie prijímateľovi nenávratného finančného príspevku), a preto z hľadiska trestného práva musí byť zabezpečená ochrana proti zneužitiu týchto prostriedkov tak, ako to predkladá Dohovor a jeho implementácia do Trestného poriadku prostredníctvom ustanovení § 261 až 263 Trestného zákona.

Páchateľom (subjektom) trestného činu podľa § 261 Trestného zákona môže byť ktorákoľvek trestne zodpovedná osoba, spĺňajúca náležitosti veku (§ 22 Trestného zákona) - dovŕšenie 14 roku svojho veku a pričetnosť (§ 23 Trestného zákona) a taktiež právnická osoba (§ 3 Zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb) to znamená, že ide o tzv. všeobecný subjekt skutkovej podstaty trestného činu. Páchateľ nemusí mať špeciálne vlastnosti, ako je to napr. pri trestnom čine podľa § 262 Trestného zákona (špeciálny subjekt). Páchateľom trestného činu podľa § 261 Trestného zákona nemusí byť vždy a nevyhnutne len žiadateľ (prijemca) nenávratného finančného príspevku pochádzajúceho z rozpočtu Európskych spoločenstiev, ale môže ísť aj o ktorúkoľvek inú osobu, na tomto procese participujúcu. Nepochybne takou osobou môže byť aj subdodávateľ žiadateľa o nenávratný finančný príspevok, ak koná spôsobom naplňujúcim objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 Trestného zákona.

Čo sa týka trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona, odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že sa jedná o úmyselný trestný čin, ktorého podstata spočíva vo vylákaní plnenia od oprávneného subjektu predstieraním okolností, ktoré nie sú súladné s podmienkami, za ktorých možno plnenie poskytnúť, pričom páchateľ tak uvádza oprávnený subjekt do omylu v otázke splnenia predpísaných podmienok. Podmienkou naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu v základnej skutkovej podstate nie je vznik škody, preto ani úmysel páchateľa nemusí k spôsobeniu škody smerovať, aj keď spravidla tomu tak bude. Treba však rozlíšiť situáciu, v ktorej skutková podstata trestného činu vyjadrená v ustanovení osobitnej časti Trestného zákona označuje (konkrétne, alebo blanketárne) iný právny predpis, ktorý sa tak stáva priamou súčasťou trestnoprávnej úpravy (úpravy Trestného zákona).

Tak je tomu i v prípade § 225 ods. 1 Trestného zákona, ktoré ustanovenie hovorí o všeobecne záväznom predpise, podľa ktorého je poskytnutie alebo použitie (zjednodušene povedané) verejných prostriedkov viazané na určité podmienky. Tento právny predpis predstavuje právne - kvalifikačný moment rovnako, ako ostatné také momenty vyjadrené v označenom ustanovení Trestného zákona. Právna kvalifikácia sa v jej slovnom vyjadrení a paragrafovom číselnom označení uvádza v právnej vete, nie vo vete skutkovej, ktorá je prvou súčasťou výroku o vine odsudzujúceho rozsudku. V skutku teda nemusí byť označený do Trestného zákona integrovaný právny predpis, resp. jeho ustanovenie. V právnej vete je taký predpis označený len jej znením, ktoré zodpovedá zneniu príslušného kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Blížšie sa táto otázka potom rieši v odôvodnení.

Skutková veta obsahuje popis skutku tak, aby zodpovedal trestnoprávnej kvalifikácii, čo je podmienené správnou aplikáciou súvisiacich predpisov. Vo vzťahu k takým predpisom je relevantné odôvodnenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu, na ktorého správnosť poukazuje aj odvolací súd.

Podmienky použitia príspevku zo štátneho rozpočtu upravuje všeobecne záväzný právny predpis, ktorým v tejto súvislosti je tak zákon č. 528/2008 o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Platí, že Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku bola uzatvorená podľa horeuvedených

ustanovení Obchodného zákonníka ako aj zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Z čl. 2.5 zmluvy je zrejmé, že príspevok sa poskytuje jednak zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu ako aj štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (č. 1. 144 a nasl., detto). Uvedené zvýrazňuje aj čl. 3.5 Zmluvy, podľa ktorého sa na vymáhanie príspevku použije nielen zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, a mimo iné tiež zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite, ale na kontrolu a vládny audit použitia týchto príspevkov, ukladanie a vymáhanie sankcií za porušenie finančnej disciplíny sa vzťahuje aj režim upravený právnymi predpismi EÚ; dotknutý článok Zmluvy súčasne zaväzuje prijímateľa NFP dodržiavať okrem iných aj priamo vykonateľné právne predpisy EÚ [viď čl. 3.3 písm. c) Zmluvy, detto].

Preto možno ustáliť, že Zmluva odkazuje na konkrétne osobitné právne predpisy, ktoré upravujú konkrétne podmienky poskytnutia, a teda aj použitie verejných prostriedkov [tieto sú definované § 2 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z.] konečnému prijímateľovi. Ak ide o posudzovanú vec, skutková veta v súlade s uvedeným potom obsahuje všetky relevantné skutkové okolnosti, keď správne odkazuje na Zmluvu uzatvorenú medzi MH SR ako príslušným štátnym orgánom sprostredkujúcim príspevok na jednej strane a spoločnosťou DODDY, s. r. o., v zastúpení obžalovaným (jej konateľom) ako prijímateľom príspevku na druhej strane, ktorej neoddeliteľnou súčasťou bol projekt aj spolu so schváleným rozpočtom. Pri hospodárení s prostriedkami, ktoré boli následne refundované z dotknutých verejných zdrojov, bolo teda nevyhnutné sa dôsledne riadiť v uzavretej Zmluve (vopred) ustanovenými podmienkami a pravidlami. Vedomosť obžalovaného o týchto povinnostiach je preukázateľne potvrdená skutočnosťou, že predmetnú zmluvu vlastnoručne podpísal, čím vyjadril jasný a zreteľný súhlas, resp. uzrokovanie s „pravidlami hry“.

Nadväzujúc na vyššie uvedené, je potrebné poukázať i na ďalšie ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z., a síce § 31, ktorý v odseku 1 definuje ako porušenie finančnej disciplíny okrem iného:

- poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom, písm. a);
- umožnenie bezdôvodného obohatenia získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov, písm. g);
- neehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie verejných prostriedkov, písm. j);
- nedodržanie ustanoveného alebo určeného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami, písm. k) a napokon
- porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté - písm. n).

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že všetky poskytnuté verejné prostriedky sa poskytujú a použijú na základe vopred určených podmienok, najmä môžu byť ich prijímateľom použité len na účel vopred určený (a vecne špecifikovaný) orgánom, ktorý rozhodol o poskytnutí prostriedkov. V opačnom prípade dôjde k porušeniu finančnej disciplíny. Uvedená dispozičná viazanosť a disciplína, sa v súlade s účelom dotknutého ustanovenia týka aj možnosti ako poskytnutia, tak aj prijatia refundácie z verejných zdrojov, ak na základe vopred určených podmienok boli prostriedky (neskorším) prijímateľom refundácie vynaložené predbežne; prijatie dodatočnej úhrady je v takom prípade použitím verejných prostriedkov.

Zákon č. 523/2004 Z. z. je teda zákonom, ktorý univerzálne ustanovuje, že poskytnutie prostriedkov zo zdrojov uvedených v § 225 ods. 1 Trestného zákona je viazané na podmienky určené „ad hoc“ vopred. Tým je konkretizovaný všeobecný záväzný právny predpis uvedený v naposledy označenom ustanovení.

Pokiaľ ide o viazanosť poskytnutia použitia verejných prostriedkov na vopred určené podmienky, vyššie citované v ustanovení § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z. je vo vzťahu k ustanoveniu § 31 ods. 1 písm. n) tohto zákona v pomere špeciality.

S ohľadom na uvedené odvolací súd uzatvára, že skutková veta v napadnutom rozsudku obsahuje také

konanie obžalovaného, ktorým boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty aj trestného činu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Preto najvyšší súd odkazuje na správny záver Špecializovaného trestného súdu vo vzťahu k uznaniu obžalovaného za vinného zo spáchania citovaného trestného činu a v ďalších podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku napadnutého odvolaním, ktoré si ako zákonné a správne v celosti osvojil.

Najvyšší súd považuje za potrebné nad rámec úvah obsiahnutých v odsudzujúcom rozsudku Špecializovaného trestného súdu zareagovať na odvolacie námietky obžalovaného aspoň formou niekoľkých bezprostredne nadväzujúcich konštatovaní.

Čo sa týka podstatného znenia odvolacích námietok obžalovaného, tieto možno konkretizovať zaradiť do dvoch okruhov:

- a) nepreukázanie subjektívnej stránky (úmyslu) skutkovej podstaty žalovaných trestných činov, resp. poukaz na absenciu úmyslu obžalovaného spáchať skutok, pričom naopak, obžalovaný mal konať v „dobrej viere“ a „spoľahnúť sa“ na ním poverené osoby - svedkovia Ing. G. a Ing. H. -, že mu, laicky povedané, predmetné žiadosti o platbu predkladajú „len na podpis“ a dôveroval ich úsudku, že podaniu žiadostí nebráni žiadna zákonná alebo iná prekážka a že mu boli predložené „právne čisté“ dokumenty,
- b) chyby v procese hodnotenia dôkazov Špecializovaným trestným súdom spočívajúce v údajnom „uprednostnení“ svedeckých výpovedí usvedčujúcich obžalovaného (a ignorovaní tých dôkazov, ktorých obsah svedčí v prospech obžalovaného), resp. deformovaní výsledkov vykonaného dokazovania, čo má za následok nesprávnosť a vnútornú rozpornosť skutkových a právnych záverov ustálených Špecializovaným trestným súdom.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovaného najvyšší súd poukazuje na príslušnú časť odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku Špecializovaného trestného súdu, v ktorej rámci sa Špecializovaný trestný súd podrobným, jasným a zreteľným spôsobom vysporiadal s totožnými námietkami obžalovaného, prezentovanými ešte v rámci konania pred podaním odvolania (počnúc str. 23, posledný odsek rozsudku Špecializovaného trestného súdu). Odvolací súd si v tejto súvislosti plne osvojil tak skutkové ako aj právne závery konštatované Špecializovaným trestným súdom. Podľa názoru odvolacieho súdu preto niet dôvodu pre nadbytočné opakovanie, resp. parafrázovanie tam rozvedených úvah. Na podklade skutočnosti, že najvyšší súd v celosti akceptoval (a v zásade už týmto konštatovaním „dvojitém“ spôsobom „podčiarkol“) správnosť právneho názoru Špecializovaného trestného súdu o naplnení subjektívnej stránky žalovanej trestnej činnosti formou nepriameho úmyslu [§ 15 písm. b) Trestného zákona], bolo by podľa odvolacieho súdu skôr samoučelné, ak by opätovne, resp. inými slovami kopíroval závery Špecializovaného trestného súdu, s ktorými sa v naznačenom kontexte bezvýhradne stotožnil.

Z obsahu predloženého spisu v spojení s odôvodnením rozsudku Špecializovaného trestného súdu a možno uzavrieť, že niet sporu o tom, že

- to bol práve obžalovaný G., ktorý predložil „problematickú“ ŽOP č. 16 Slovenskej agentúre cestovného ruchu ako konateľ spoločnosti N., E., E., A., O. a opatril ju svojim vlastnoručným podpisom,
- že v prílohách k predmetnej ŽOP, ktoré tak isto vlastnoručne podpísal, čestne vyhlásil, že nárokovaná suma je správna, je v súlade so zmluvou a práce boli skutočne zrealizované (č. l. 285, vyšetrovací spis),
- že časť z tam uvádzaných prác a položiek, o ktorých refundáciu žiadal obžalovaný G. reálne nebola vykonaná (v konečnom dôsledku podpísal Správu z kontroly na mieste vykonanej 26. novembra 2012, ktorej obsah jasne uvádza, že kontrolná skupina identifikovala neoprávnené výdavky v tam uvedenej výške zhodnej so sumou uvedenou v skutkovej vete výrokovej časti odvolaním napadnutého odsudzujúceho rozsudku - viď č. l. 338 a nasl., detto),
- napokon, sám obžalovaný na hlavnom pojednávaní pred Špecializovaným trestným súdom 27. augusta 2021 (konkr. č. l. 532) uviedol, že o tom, že „sa žiada preplatiť niečo, čo nebolo vykonané“, dozvedel pred kontrolou, a preto poveril Ing. G., aby to „dal do poriadku“ (Ing. G. o tom, že „veci neboli v

poriadku" v zmysle vyjadrenia obžalovaného vedel).

Tu si je potrebné uvedomiť, že ani svedok Ing. G. nepoprel, že by obžalovaného G. informoval o vyššie opísanom „neporiadku" - naopak, uviedol, že nevie, či o tom obžalovaný vedel, no na otázku samosudcu, aby sa vyjadril k tvrdeniu obžalovaného na hlavnom pojednávaní, že o tom vedel, a že o „tom" vedel práve od menovaného svedka, uviedol, že si myslí, že obžalovaný to nevedel priamo od svedka Ing. G..

Odvolací súd pripomína, že svedok Ing. G. v prípravnom konaní uviedol, že obžalovaný „v zásade" vedel o tom, že „to, čo vyššie uviedol, idú spraviť tak, ako im navrhli pracovníčky SACR (viď č. l. 24-4 a nasl., vyšetrovací spis). Tomu konvenuje aj vyjadrenie svedka Ing. F. (č. l. 24-28 a nasl., detto), že „... celé to bolo na podkladoch svedka Ing. G. a svedkyne Ing. R. ...", zatiaľ čo „... G. vôbec nevstupoval do tohto procesu". Svedok Ing. F. navyše ohľadom tvrdenia Ing. G., že Ing. F. „vedel o plánovanom konaní" súvisiacom s podaním predmetnej ŽOP konštatoval, že „ja som mal takú informáciu (pozn.: o údajnej dohode s pracovníčkami SACR) len všeobecne, neviem, či konkrétne som mal túto informáciu aj v spojitosti s platbou č. 16. ... naozaj si na to nepamätám, či mi niečo také bolo z ich strany odkomunikované".

Konštatovanie svedka Ing. G., ktorý vypovedal na hlavnom pojednávaní konanom 27. augusta 2021 tak, že obžalovaného priamo neinformoval, ale informoval „pána F." je v tomto kontexte zjavne nelogické, nakoľko obžalovaný G. preukázateľne tvrdil, že:

- všetku zodpovednosť za spoločnosť DODDY, spol. s r. o. „nechal" na svedka Ing. G., ktorý sa vo vzťahu k SACR vyjadroval na jeho príkaz (č. l. 530, súdny spis) a ŽOP č. 16 podal [nie obžalovaný, ale menovaný svedok (!)] s jeho vedomím (pozn.: obžalovaný najskôr poprel, že by predmetnú ŽOP podával vôbec on, a to napriek tomu, že ju podpísal ako konateľ spoločnosti),
- schvaľoval predložené dokumenty s tým, že je všetko v poriadku,
- o „neporiadku" sa dozvedel pred kontrolou a poveril Ing. G., aby „to dal do poriadku ... všetky záležitosti týkajúce sa nedodaných vecí" - to má predstavovať „vykonanie krokov" obžalovaným G. vo vzťahu k SACR (všetko v období pred kontrolou),
- Ing. G. vedel, že „tieto práce vykonané neboli", ale nepýtal sa ho, prečo mu ŽOP napriek tomu predložil na podpis s vysvetlením, že „ja som sa ho konkrétne nepýtal",
- je mu zrejmé, že v čase, kedy sa podávala ŽOP ako konateľ spoločnosti N., E. E. A. O., zodpovedá za jej konanie a on zvolil a poveroval Ing. G. na participovaní na uvedenom projekte; od Ing. G. sa dozvedel, že napriek tomu, že žiada „preplatiť všetko", je tento postup v poriadku, nakoľko Ing. G. „pracovníčka" SACR „povedala to, čo som už spomenul, že majú uzávierkové obdobie a že ostatné diely a práce, ktoré nebudú použité, budú dodané pri kontrole" (pozn.: toto vskutku bizarné konštatovanie prinútilo, laicky povedané, „nadvihnúť obočie" už aj konajúci senát najvyššieho súdu, nakoľko tým obžalovaný v zásade neguje úplne všetky skôr uvádzané „verzie" skutkového deja a potvrdzuje, že celkom zjavne podpísal žiadosť o platbu s vedomím, že žiada o refundovanie nákladov, ktoré objektívne nevynaložil, príp. prác, ktoré reálne nikdy vykonané neboli),
- nevedel, akým spôsobom sa dá meniť žiadosť o NFP, a to napriek tomu, že v predložennom spise sa nachádza celkovo 6 (šesť) dodatkov (počnúc č. l. 216 a nasl., vyšetrovací spis) k žiadosti o NFP podpísaných obžalovaným, ktorý napokon na hlavnom pojednávaní potvrdil, že mu boli predkladané na podpis a o tom, že ich treba podpísať, sa dozvedel od Ing. G.; napokon, o tejto povinnosti bol notifikovaný už v čase uzatvorenia Zmluvy o poskytnutí NFP (viď č. l. 147 a nasl., detto, konkr. bod 6.2. a nasl.).

Takto sa „rozbehol kolotoč" spočívajúci v produkcii ďalších logicky neudržateľných skutkových tvrdení (ktorých spoločným menovateľom podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť nič iné, než jednoducho potreba improvizácie), kedy svedok Ing. G. naproti tomu uvádza:

- bol najatý ako projektový manažér spoločnosťou svedka F. ako projektový manažér, ktorý realizoval 10 - 20 podobných projektov (č. l. 551 a nasl., súdny spis),

- napriek tomu, že realizoval 10 - 20 podobných projektov, tak na hlavnom pojednávaní pred Špecializovaným trestným súdom konanom 10. septembra 2021 (č. 1. detto) konštatoval, že nevie, aké doklady treba predložiť pred podaním žiadosti o platbu; v bezprostrednej nadväznosti na to však na otázku samosudcu uviedol, že podklady pri všetkých ŽOP pri konkrétnom projekte poskytol on, a to svedkyňi Ing. H. (R.); v prípravnom konaní v rámci výpovede z 13. januára 2021 (čiže v čase niečo menej než osem mesiacov pred vyslovením týchto konštatovaní na hlavnom pojednávaní - viď č. 1. 24-4 a nasl., vyšetrovací spis) uviedol podrobný opis procesu predchádzajúcemu podaniu ŽOP;
- v čase, kedy sa podávala ŽOP č. 16 vedel, že „sa žiada preplatiť niečo, čo nebolo realizované“ (č. 1. detto),
- mal vedomosť, že uvádza tým pádom nepravdivé skutočnosti (č. 1. detto - porovnaj s č. 1. 285 vyšetrovacieho spisu: čestné vyhlásenie podpísané obžalovaným),
- tvrdenie obžalovaného G. o tom, že mal jeho plnú dôveru a menovaného mal o všetkom informovať poprel (!) s tým, že sa zodpovedal svedkovi F., obžalovaný ho o to, „aby to dal do poriadku“ nikdy nežiadal; navyiac poprel konštatovanie obžalovaného, že tohto mal informovať, že predmetnú ŽOP môže podpísať napriek tomu, že si ňou nárokuje úhradu neoprávnených nákladov; F. ho o nič nežiadal,
- na otázku prokurátora, že časť platby za nevykonanú časť diela bola následne dobropisovaná dodávateľovi odpovedal, že to počul, ale dobropis nevidel; v rámci skôr zmienenej výpovede z prípravného konania vyslovene uviedol nasledovné: „... museli byť na faktúre dodávateľa aj tie položky, že na stavbe dodané nie sú a predpokladám, že boli zaplatené, lebo inak by sa nedala podať žiadosť o platbu a domnievam sa, že po vykonanej kontrole boli dobropisované. Myslím si, že podklad pre výkaz výmer k dobropisu som spracoval ja a že na základe neho bol spracovaný dobropis a peniaze nám boli od zhotoviteľa vrátené späť na N., E.. A.. O.“; toto podľa názoru odvolacieho súdu potvrdzuje dôvodnosť záveru, že neoprávnene nárokované „výdavky“ boli zrejším, nepriamo úmyselným, „skusmým“ konaním obžalovaného „zakryté“ ako opodstatnené tak, že sa v zásade „na ne“ žiadala ŽOP č. 16 za účelom ich preplatenia (a následného dobropisovania); v tejto súvislosti preto odvolací súd vyhodnotil vysvetlenie rozporov vo výpovediach menovaného svedka na hlavnom pojednávaní („teraz som bol poučený, a keď si nie som istý, tak radšej poviem, že neviem, nepamätám si“) ako minimálne pozoruhodné a zasluhujúce si povšimnutie zo strany dozorového prokurátora,
- ohľadom obžalovaným namietanej „prílišnej krátkosti“ vykonanej kontroly vzhľadom na objem „absentujúcich“ položiek uviedol na hlavnom pojednávaní poukazom na vyššie ilustrované skúsenosti z projektov, že kontrola obvykle trvá pol dňa až celý deň a v posudzovanom prípade trvala pol dňa (čím v zásade eliminoval akýkoľvek „faktor obhájiteľnosti“ vecnej podstaty predmetnej námietky).

Svedkyňa Ing. H. (č. 1. 556 a nasl., súdny spis) uviedla, že:

- všetky podklady k ŽOP č. 16 jej predložil Ing. G.,
- konkrétne jej predložil výpis realizovaných položiek,
- v prípravnom konaní na otázku vyšetrovateľa uviedla, že jednotlivé ŽOP za spoločnosť N., E.. E. A.. O., podpisovala ona, nezdá sa jej, že niekto iný - „ja som podpisovala (viď rub č. 1. 24-3 vyšetrovacieho spisu); na hlavnom pojednávaní pred Špecializovaným trestným súdom však konštatovala, že všetky ŽOP boli predkladané na podpis obžalovanému (zistenie tejto skutočnosti nedáva veľa námahy pozornejšiemu čitateľovi vyšetrovacieho spisu - viď č. 1. 282 a nasl., z ktorého je zrejmé, že Ing. H. (t. č. R.) je v žiadosti o platbu uvedená výlučne ako kontaktná osoba).

Odvolací súd sa v tejto súvislosti obmedzí len na konštatovanie, že spôsob obhajoby obžalovaného je výlučne jeho slobodnou voľbou, čo ostatne platí aj na formu obhajobnej stratégie, ktorú si takisto po dohode s obhajcom zvolil sám. Tak, ako má obžalovaný v zásade od začiatku konania proti jeho osobe právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich, je plne súladné so zákonom, ak obžalovaný v rámci obhajobných námietok uvádza nepravdy, resp. priamo klame (svojim konaním totiž nemôže v zmysle skôr vyjadreného naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu krivej výpovede podľa § 345 Trestného zákona). Ak ale následne v priebehu vykonávania dokazovania na hlavnom pojednávaní vyjde najavo, že obhajobné námietky obžalovaného sú voči dostatočne pevne ustáleným dôkazným zisteniam v logickom alebo vecnom rozpore (pričom ide o rozpor podstatného charakteru), obžalovaný jednoducho nemôže „zostať prekvapený“, ak ním uvádzané obhajobné tvrdenia po porovnaní s ostatnými dôkaznými zisteniami podstatnou mierou stratia na

vierohodnosti, čo následne zohľadní súd pri komplexnom hodnotiacom procese v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Závery prijaté už Špecializovaným trestným súdom vo vzťahu k v podstate totožným námietkam obžalovaného prezentovaných už v konaní pred súdom prvého stupňa značne zoslabujú možnosť ich (odvolacie námietky) akceptovania bez toho, aby sa odvolací súd povzniesol nad vyššie uvedené rozpory v tvrdeniach jednak obžalovaného ako aj ním označených „svedkov obhajoby“. Odvolaciemu súdu sa paradoxne javí, že poukaz na výpovede menovaných svedkov skôr obžalovanému ešte viac priťažil, než priniesol očakávaný benefit vo forme priaznivejšieho rozhodnutia o jeho odvolaní, nakoľko títo spoločne s obžalovaným počas celého konania uvádzali tak výrazne logicky rozporuplné konštatovania a opisy rozhodujúcich skutkových okolností, že odvolací súd v konečnom dôsledku nemohol vysloviť iný názor než ten, že argumentácii obžalovaného a ním prezentovanej obhajobe jednoducho neuveril.

Najvyšší súd konštatuje, že vo veci vykonané dokazovanie možno označiť ako vyčerpávajúce všetky dosiahnuteľné dôkazy a umožňujúce vysloviť presvedčivý a jediný prípustný záver, ktorým je záver o vine obžalovaného. Odvolací súd dopĺňa, že poukaz obžalovaného zásadu in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) vzhľadom na skôr vyjadrené úvahy neobstoí, nakoľko preň neexistuje materiálny základ. Naopak, o skutkových okolnostiach v predmetnej trestnej veci a ustálenom skutkovom stave nemá odvolací súd žiadne pochybnosti.

Najvyšší súd sa stotožnil s právnym záverom Špecializovaného trestného súdu ohľadom otázky zavinenia obžalovaného (konanie vo forme nepriameho úmyslu). Nepozornosť, či spoľahnutie sa obžalovaného na iné osoby pri konaní opísanom v skutkovej vete ho v žiadnom prípade nemôže zbaviť trestnej zodpovednosti, pretože jeho povinnosti, preukázateľná vedomosť o následkoch ich porušenia (viď obžalovaným podpísaná zmluva o poskytnutí NFP právne postavenie najvyššieho výkonného orgánu právnickej osoby žiadajúcej o finančný príspevok) ako aj závažnosť projektu mu neumožňovala „len“ spoliehať sa na podriadených či spolupracovníkov, ale naopak ako jediná osoba, ktorá disponovala právom rozhodovať o tom, či predmetné žiadosti o platbu „odsúhlasí“ (čo je imanentnou podmienkou ich podania), bol povinný riadne skontrolovať a overiť správnosť všetkých dokumentov, ktoré pripravoval tím jemu podriadených osôb a ktoré v závere podpisoval.

Tu pritom nejde o žiadne náznaky alebo domnienky ohľadom záveru o úmyselnom zavinení obžalovaného - z vyššie prezentovaného rozboru podstatných dôkazných zistení je bez pochybností jasné, že obžalovaného so žalovaným skutkom priamo spája jeho aktívne konanie (podpis ŽOP č. 16) a k jeho „vedomosti“ odvolací súd uvádza nasledovné:

Je potrebné rozlišovať medzi uzročením v zmysle § 15 ods. 2 písm. b) Trestného zákona - nepriamy úmysel a spoliehaním sa v zmysle § 16 ods. 1 písm. a) Trestného zákona - vedomá nedbanlivosť.

V zmysle tzv. „teórie zmierenia sa s naplnením znakov skutkovej podstaty“ možno uzročenie odlišovať nielen od priameho úmyslu, kedy páchatel spôsobil poruchu či ohrozenie objektu skutkovej podstaty trestného činu priamo vlastným konaním, alebo bolo nevyhnutným dôsledkom takéhoto konania smerujúceho k cieľu (vedel a chcel), ale na druhej strane i od vedomej nedbanlivosti (vedel, ale spoliehal sa). Pri nepriamom úmysle (vedel a bol uzročený) páchatel svojím konaním zásadne mieri na iný účel, či sleduje iný cieľ, ale bolo mu jasné, že ho nedosiahne inak než tým, že zrejme - in eventum (nie nevyhnutne) dôjde k porušeniu určitého právneho statku chráneného zákonom. Zásadne teda nepočítal so žiadnou konkrétnou okolnosťou, ktorá by následok, ktorý si predstavoval ako možný, mohla zabrániť vzniku následku. Spôsobenie takéhoto následku, ale nie je priamym cieľom páchatela, a to ani z hľadiska psychického nazerania páchatela nutným výsledkom jeho konania, pretože sleduje svojím zámerom účel alebo cieľ iný, ktorý môže byť z hľadiska trestného práva ako účelom alebo cieľom relevantným, tak i účelom či cieľom nezávadným, pričom však je páchatel vždy zmierený s tým, že realizácia tohto účelu alebo cieľa zrejme - in eventum predpokladá spôsobenie následku významného pre trestné právo, avšak tento následok je nechceným spravidla len vedľajším následkom konania páchatela, ktorý je s ním uzročený.

Páchateľ musí v podstate vždy počítať a tiež spravidla tak aj činiť, len s určitou pravdepodobnosťou. Preto pre úmysel musí postačiť už púha predstava možnosti výsledku za podmienok, že taká predstava sa bezprostredne prejavila v konaní páchatel'a.

V tomto ponímaní je uzročením vždy pokrytá tzv. nepravá ľahostajnosť, keď ľahostajnosť páchatel'a k tomu, či následok nastane alebo nenastane, vyjadruje jeho aktívne kladné stanovisko k obom možnostiam, teda síce menej intenzívne, ale aktívny vôľový vzťah k relevantnému trestno-právnomu následku. V takom prípade sa vždy jedná o nepriamy úmysel tak, ako je tomu v predmetnej trestnej veci obžalovaného G., ktorý vyššie uvádzané kritériá trestnej zodpovednosti za žalované konanie spáchané formou nepriameho úmyslu spĺňa takmer „učebnicovo“.

Tým je súčasne zodpovedaná námietka obžalovaného ohľadom „uprednostnení“ vierohodnosti svedkýň Bc. T. a Mgr. D., resp. Mgr. C.. Naozaj nemožno hovoriť o tom, že Špecializovaný trestný súd vykonával selekciu navrhnutých dôkazov na podklade vlastného uváženia len a výlučne za tým účelom, aby dôkaznú situáciu upravoval podľa vlastnej úvahy a voľby, prípadne z daných dôkazov priamo preferoval (alebo niektoré zámerne odmietol vykonať) tie, ktoré a priori potvrdzujú obžalovaným prezumovanú (viď odvolacie námietky tak, ako sú zosumarizované vyššie) vopred zvolenú, resp. zo strany súdu prvého stupňa účelovo uprednostnenú verziu skutkového stavu.

Ak obžalovaný napriek tomu poukazuje na údajnú tendenčnosť Špecializovaného trestného súdu ohľadom hodnotenia výsledkov vykonaného dokazovania, tak odvolací súd nemôže predmetnú odvoláciu námietku vyhodnotiť ako dôvodnú a vecne príliehavú. Svedkyne Bc. T., Mgr. D. a v zásade aj Mgr. C. zhodne, konzistentne (počas celého priebehu trestného konania, t. j. aj v prípravnom konaní - viď nasledujúci odsek) a jednoznačne vylúčili obžalovaným prezentovaný naratív o akejsi dohode predchádzajúcej podaniu žiadosti o platbu č. 16 ešte v priebehu prípravného konania. Odvolací súd poznamenáva, že presný opak platí vo vzťahu k vyššie citovaným podstatným častiam výpovedí obžalovaného G. a svedkov Ing. G. a Ing. H.

Konkrétne, Mgr. D. (č. l. 24-23 a nasl.) uviedla, že: „Tak na niečo také si určite nespomínam, že by som takéto niečo mala povedať ... to nemá logiku, z toho pohľadu, že prečo by sme niekomu mali radiť, alebo poskytovať takéto informácie, aby si dal do ŽOPky aj nezrealizované položky, keď ideme následne kontrolovať všetky položky, kedy tie výdavky sú už v čase podávania žiadosti o platbu uhradené dodávateľom a následne by sme ich museli tak či tak vyňať“.

Bc. T. (č. l. 24-14) zhodne doplnila: „Určite by som nenavrchovala niečo také a ani som nenavrhlá, aby boli položky, ktoré neboli prijímateľom zrealizované zahrnuté do žiadosti o platbu“. Okrem iného menovaná svedkyňa vo vzťahu k dĺžke kontroly uviedla, že „... niektoré položky sme takto skontrolovať nevedeli, ale za účelom ich kontroly boli na mieste prítomní jednotliví profesisti, s ktorými sme takéto položky konzultovali“.

Zostáva poukázať na výpoveď svedkyne Mgr. C., ktorá na otázku, či by bolo možné zo strany SACR navrhnúť postup uvádzaný obžalovaným, odpovedala, že „Takúto situáciu som ja v SACR nezažila a ani som nikdy ja takúto možnosť prijímateľovi nenavrhlá“ (viď č. l. 24-17 a nasl.).

Rovnako tak možno poukázať na vyjadrenie svedkýň Mgr. D., Bc. T. a Mgr. C. na hlavnom pojednávaní konanom 10. septembra 2021, ktoré uviedli, že takýto postup nenavrhl tak v trestnej veci obžalovaného, ako ani v minulosti, resp. že takýto postup (inštruovanie) nie je možný, nakoľko „u nás prebieha kontrola štyroch očí“ a toto „nepripúšťajú“, príp. „takéto veci nemôžem rozhodovať len ústnou formou na nejakom stretnutí“ (viď svedkyňa Bc. T.), príp. že SACR neposkytuje výkladové stanoviská k čerpaniu projektov a „také sa neposkytovalo, poskytovali sa len nejaké rady na konkrétny problém ... v tomto prípade ... nemám vedomosť (pozn.: o takých radách)“.

Otázky samosudcu pritom odvolací súd vôbec nepovažuje za sugestívne alebo inak nátlakové. Naopak,

najvyšší súd pripomína, že v zmysle § 2 ods. 11 Trestného poriadku môže popri prirodzenej aktivite strán do dokazovania aktívne zasahovať aj súd, aby tak mohol z vlastnej iniciatívy nielen objasniť nejasnosti v tvrdeniach (ako tomu bolo v posudzovanej veci), ale dokonca aj vykonať dôkazy, ktoré nenavrhol žiadna strana trestného konania.

Odvolací súd je názoru, že Špecializovaný trestný súd postupoval procesne plne konformným spôsobom, a to jednak s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 11 Trestného poriadku, ale rovnako tak v úzkej obsahovej a významovej spojitosti s § 130 ods. 2 veta prvá až tretia Trestného poriadku, v zmysle ktorého platí, že svedka možno vypočúvať len do miery nevyhnutnej pre trestné konanie. Môžu sa mu klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na objasnenie neúplností, nejasností alebo rozporov. Otázky sa musia klásť ohľaduplne a zrozumiteľne.

Najvyšší súd preto nevidí žiadnu „závadovosť“ v otázkach samosudcu; naopak, tieto možno označiť za položené práve za účelom objasnenia skutočne nejasnej odpovede v zmysle „nepamätám si“.

Treba dodať, že otázka formulovaná samosudcom by v prípade, ak by zo strany súdu existoval zámer „poškodiť“ obžalovanému, celkom určite neznela „pozitívne“ tak, ako tomu bolo v predmetnej trestnej veci (samosudca sa vyjadril, či svedkyne pripúšťajú, že by tak mohli konať a nie, či to ani len nepripúšťajú) - gramatické hľadisko v tomto smere jednoducho „nepustí“, nakoľko netreba ďalej vysvetľovať, ktorá z uvedených formulácií je pre obžalovaného teoreticky priaznivejšia (ako príklad: „Ani to nepripúšťate?“ - „Ani to nepripúšťam“; naproti tomu „Keďže tvrdíte, že si nepamätáte, pripúšťate to?“ atď.).

Ak obžalovaný poukazuje na údajne tendenčný postup Špecializovaného trestného súdu pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, príp. ich dezinterpretáciu, odvolací súd po zhrnutí vyššie vyjadreného odmieta aj túto námietku obžalovaného ako nedôvodnú. Najvyšší súd poznamenáva, že by „spozornel“ skôr v opačnom prípade - t. j. vtedy, ak by Špecializovaný trestný súd akceptoval a v zásade uveril pomerne zmätočne prezentovaným obhajobným námietkam obžalovaného, resp. skôr konkretizovaným logickým rozporom vo výpovediach svedkov Ing. G. a Ing. H. (ktorých údajnú vierohodnosť obžalovaný pomerne výrazným spôsobom akcentuje v dôvodoch podaného odvolania).

Na splnenie požiadavky na spravodlivý proces, obvinený a samozrejme aj verejnosť musia byť schopní pochopiť verdikt súdu, ktorý bol daný - to je zásadnou poistkou proti svojvôli (Taxquet v. Belgicko). V nadväznosti na to je úlohou súdu, aby sa jasným, právne korektným, no najmä zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými právnymi a skutkovými okolnosťami, ktoré tvoria podklad jeho rozhodnutia z hľadiska právneho významu (IV. ÚS 14/07). Trestný poriadok ustanovuje, že súd je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, o ktoré dôkazy opiera svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä, ak si navzájom odporujú, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov (§ 168 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku).

V trestnej veci obžalovaného možno prijať záver, že rozsudok Špecializovaného trestného súdu bez dôvodných pochybností spĺňa vyššie vymedzené kritériá. Najvyšší súd preto s tým súvisiace námietky obžalovaného posúdil ako nedôvodné.

+ + +

V súvislosti s výrokom o treste najvyšší súd poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd pochybil pri jeho ukladaní, a síce tým spôsobom, že obžalovanému G. uložil samostatný trest odňatia slobody napriek skutočnosti, že v predmetnej trestnej veci sú splnené podmienky na uloženie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona. Dotknuté pochybenie odvolací súd napravitel prostredníctvom zrušenia výroku o treste, a to v celom rozsahu, súc ide o skôr formálny krok za účelom zosúladienia výroku o treste so skutočným hmotnoprávnym stavom.

Podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchateľa za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Z uvedeného vyplýva, že ak súd odsudzuje páchateľa za dva alebo viac trestných činov (bez ohľadu na to, či boli spáchané jedným alebo viacerými skutkami), ktoré spáchal skôr, ako za niektorý z nich bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, súd mu uloží úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktorý sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný (aplikuje sa tak absorpčná zásada popri kumulačnej zásade - možnosť uloženia viacerých druhov trestov po sebe).

V predmetnej trestnej veci je zjavné, že obžalovaný G. sa žalovaného skutku dopustil jedným konaním, ktorým naplnil vyšším spôsobom preukázané znaky skutkovej podstaty dvoch trestných činov. Tento právny záver napokon Špecializovaný trestný súd aj skutočne uviedol v právnej vete výroku o vine odsudzujúceho rozsudku, avšak opomenul ďalej naň reflektovať vo výroku o treste (uvedením tak „paragrafového“, ako aj „slovného“ vyjadrenia tejto hmotnoprávnej skutočnosti znení výrokovej časti rozsudku odvolacieho súdu) ako aj v príslušnej časti odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku.

Špecializovaný trestný súd sa pri uložení trestu spravoval výmerou trestnej sadzby upravenou v § 225 ods. 4 písm. a) Trestného zákona, čím konanie obžalovaného čo do prípustnosti výmery uloženého trestu a posúdenia najprísnejšie trestného činu posúdil s poukazom na vyššie uvedené správne a súladne so zákonom. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto v tejto súvislosti treba chápať ako korekciu zrejme nedopatrením spôsobenej chyby zaťažujúcej výrok o treste.

Keďže najvyšší súd v danej trestnej veci rozhodoval na základe odvolania obžalovaného, nemohol jeho odvolanie v dôsledku zisteného pochybenia zamietnuť ako nedôvodné (R 88/2015).

Najvyšší súd považoval za potrebné zosúladiť výrok o treste s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona. Je potrebné uviesť, že podstatou úhrnného trestu je skutočnosť, aby bol páchateľovi za zbiehajúcu sa trestnú činnosť (v danom prípade je táto podmienka splnená) uložený vždy len jeden jednotný trest. Tým sa úhrnný trest v zásade nelíši od samostatného trestného činu, avšak ukladá sa ako jeden trest za všetky trestné činy. Uložením úhrnného trestu týmto rozsudkom preto v žiadnom prípade nedošlo k porušeniu zásady zákazu reformatio in peius. Najvyšší súd opakuje, že výrok tohto rozsudku treba vnímať v intenciách nápravy formálneho nedostatku výroku o treste inak vecne správneho a právne úplne súladného rozsudku Špecializovaného trestného súdu, ktorá na obžalovaného G. nemá čo do právnych následkov nepriaznivý vplyv.

Najvyšší súd dopĺňa, že keďže pristúpil k zrušeniu výroku o treste v zásade len z formálnych dôvodov, stotožnil sa tak s úvahami Špecializovaného trestného súdu týkajúcimi sa pôvodného výroku o treste. Najvyšší súd ich považuje za dostatočné, kompletne a presvedčivé; preto na ne odkazuje, a to tak vo vzťahu k výmere pôvodne uloženého trestu, podmieneného odkladu jeho výkonu za súčasného uloženia probačného dohľadu v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v zmysle § 51 ods. 1 a nasl. Trestného zákona, ako aj s tam spojenými právnymi úvahami, ktoré si v úplnosti osvojil bez potreby ich duplicitného opakovania. Špecializovaný trestný súd postupoval v súlade so zásadami ukladania trestov a pri určení druhu trestu prihliadol na spôsob vykonania činu, na zavinenie, pohnútku, osobu a pomery obžalovaného, resp. na možnosť jeho nápravy. Takto obžalovanému uložil primeraný trest zodpovedajúci potrebám individuálnej a generálnej prevencie trestu ako aj morálnemu odsúdeniu páchateľa spoločnosťou.

Uvedené platí aj vo vzťahu k uloženému peňažnému trestu podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona. Preto rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.